

Lekmannarevisorernas granskningsrapport enligt 10 kap 13§ aktiebolagslagen

Till årsstämman i

Svealandstrafiken AB

Org nr 556555-3350

Vi har granskat verksamheten i Svealandstrafiken AB för räkenskapsåret 2017.

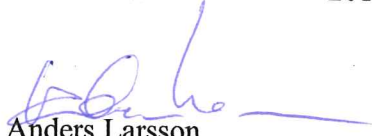
Styrelse och VD svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorernas ansvar är att granska verksamhet och kontroll och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen samt god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Samplanering har skett med bolagets auktoriserade revisor och en särskild granskningsredogörelse har upprättats.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden nedan.

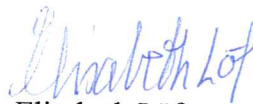
Vi bedömer att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Västerås den 26 mars 2018

Anders Larsson

Av fullmäktige i Region Örebro län
utsedd lekmannarevisor fr o m 26 februari 2018

Elisabeth Löf

Av fullmäktige i Region Västmanland
utsedd lekmannarevisor

Lekmannarevision 2017

Svealandstrafiken AB
(f d AB Västerås Lokaltrafik)

SVEALANDSTRAFIKEN AB (F D AB VÄSTERÅS LOKALTRAFIK).....	1
GRANSKNINGSREDOGÖRELSE – AB VÄSTERÅS LOKALTRAFIK	3
1. UPPDRAGETS OMFATTNING	3
2. SAMVERKAN.....	3
3. PLANERING	3
4. UPPFÖLJNING OCH GRANSKNINGSINRIKTNING - GRANSKNING AV ÄNDAMÅL	4
4.1 BOLAGSORDNINGEN	4
4.2 KOMMUNALLAGEN	4
4.3 ÄGARDIREKTIV OCH FÖRETAGSPOLICY	5
4.4 AFFÄRSPLAN	6
5. GRANSKNING AV VERKSAMHETENS EKONOMISKA RESULTAT, EFFEKTIVITET OCH KVALITET	7
5.1 EKONOMISKT RESULTAT.....	7
5.2 NYCKELTAL/JÄMFÖRELSETAL	7
5.3 BUDGET OCH FLERÅRSPROGNOS.....	7
5.4 KUNDTILLFREDSSTÄLLELSE OCH KVALITET	7
6. GRANSKNING AV INTERN KONTROLL.....	8
6.1 ORGANISATION OCH BOKFÖRING	8
6.2 ATTESTINSTRUKTION/DELEGATIONSORDNING.....	8
6.3 STYRELSENS UPPGIFTER OCH ARBETSORDNING	9
6.4 SKATTER OCH AVGIFTER	9
6.5 INVESTERINGAR OCH MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR.....	9
6.6 LÖNER	9
6.7 INTÄKTER OCH KUNDFORDRINGAR	10
6.8 INKÖP OCH LEVERANTÖRSFAKTUROR.....	10
6.9 REPRESENTATION OCH SPONSERING	10
6.10 IT - SÄKERHET.....	10
6.11 FÖRSÄKRINGAR	11
6.12 SLUTGILTIG BEDÖMNING	11
7. OFFENTLIGHETSPRINCIPEN, OFFENTLIG UPPHANDLING M M.....	11
7.1 OFFENTLIG UPPHANDLING	11
8. SAMMANFATTNING.....	12

Granskningsredogörelse – AB Västerås Lokaltrafik

Lekmannarevisorernas granskning av Svealandstrafiken AB (f d AB Västerås Lokaltrafik) (org nr 556555-3350) för verksamhetsåret 2017 presenteras i det följande.

1. Uppdragets omfattning

Lekmannarevisorns arbete regleras i Aktiebolagslagens 10 kapitel.

Lekmannarevisorn skall granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Granskningen skall vara så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskning kräver.

Lekmannarevisorn skall följa de anvisningar som meddelas av bolagsstämman, såvida de inte strider mot lag, bolagsordning eller god sed.

Lekmannarevisorn skall efter varje räkenskapsår lämna en granskningsrapport till bolagsstämman. Granskningsrapporten skall lämnas till bolagets styrelse senast tre veckor före bolagsstämman.

I vårt uppdrag har vi samarbetat med PwC. Nedan redogörs för det arbete som bedrivits för att kunna komma fram till våra ställningstaganden i granskningsrapporten.

2. Samverkan

Lekmannarevisorerna samt den valde auktoriserade revisorn har samverkat i revisionen för att utnyttja de samlade resurserna för att åstadkomma en kvalitativ och effektiv revision.

Genom att göra en gemensam planering, granskning samt rapportering så har de samlade revisionsresurserna använts effektivt, vilket givit samordningsvinster för revisionen totalt.

3. Planering

Under året har företagsledning, revisor och lekmannarevisor sammanträffat, för att diskutera bland annat revisorernas planering och genomförda granskning, bolagens utveckling samt arbetsformerna för lekmannarevisorn. Lekmannarevisorns planering har dokumenterats i ett planerings-PM. Lekmannarevisorn har inte fått några speciella anvisningar av bolagsstämman.

Den prioritering av granskningen vi gjort har utmynnat i att vår insats under 2017 i huvudsak har inriktats på att konstatera huruvida bolaget har förutsättningar och ramverk som knyter an till det kommunala ändamålet med verksamheten. Granskningsområden har valts utifrån bedömd väsentlighet och risk.

4. Uppföljning och granskningsinriktning - Granskning av ändamål

4.1 Bolagsordningen

Är bolagsordningens beskrivning av föremålet för bolagets verksamhet, angivet till sin art, samt beskrivningen av ändamålet med verksamheten så utformat att det inte råder tveksamheter angående vilken verksamhet som bolaget skall bedriva? Är bolagsordningen anpassad till kommunallagens krav?

Bolagsordning för AB Västerås Lokaltrafik under verksamhetsåret 2017 har fastställts på bolagstämma per 2014-05-19. Enligt bolagsordningen är föremål för bolagets verksamhet följande:

§3 VERKSAMHETSFÖREMÅL

Bolaget skall bedriva trafikrörelse avseende kollektivtrafik med buss samt ldkä därmed förenlig verksamhet.

Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

§4 VERKSAMHETSÄNDAMÅL

Bolagets syfte är att med iakttagande av den kommunala likställighets-, lokaliserings- och självkostnadsprincipen bedriva den ovan angivna verksamheten såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.

Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla Landstinget Västmanland.

Bolagets verksamhet inryms inom ramen för den kommunala kompetensen och övriga regler såsom likställighets-, självkostnads- och lokaliseringsprincipen.

Vi har i vår granskning ej funnit några avvikelser avseende det ovan beskrivna.

Utifrån vår granskning genom läsning av protokoll, löpande granskning samt bokslutsgranskning har vi inte påträffat något som tyder på att bolaget inte följer bolagsordningen.

Den 1 januari 2018 har en ny bolagsordning registrerats hos Bolagsverket. Detta med anledning av att Region Örebro blir delägare i bolaget. I samband med detta har bolaget bytt namn till Svealandstrafiken AB.

4.2 Kommunallagen

Inryms den verksamhet som överlämnats till bolaget inom ramen för den kommunala kompetensen och övriga regler (självkostnads-, likställighets-, lokaliseringsprincipen) enligt kommunallagen.

Vår bedömning är att bolagets verksamhet inryms inom ramen för den kommunala kompetensen och övriga regler såsom likställighets-, självkostnads- och lokaliseringsprincipen.

Vi har i vår granskning ej funnit några avvikelser avseende det ovan beskrivna.

4.3 Ägardirektiv och företagspolicy

Inryms ändamålsbeskrivning i bolagsordningens motsvarande beskrivning. Är ägardirektiven fastställda på bolagsstämma? Är dessa beskrivningar utformade på ett sådant sätt att de är entydiga och utgör ett hjälpmedel för styrelsen vid styrning av verksamheten?

Ägardirektiv har fastställts av fullmäktige i Landstinget Västmanland 2014-04-23 och antagits på bolagsstämman 2014-05-15. Enligt direktivet ska bolaget bland annat:

BOLAGET VERKSAMHET OCH SYFTE

Bolaget skall bedriva trafikrörelse avseende kollektivtrafik med buss samt idka förenlig verksamhet. Bolagets syfte är att med iakttagande av den kommunala likställighets-, lokaliserings- och självkostnadsprincipen bedriva den ovan angivna verksamheten såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag. Landstinget Västmanland har valt att låta AB Västerås Lokaltrafik utföra den kollektivtrafik med buss som Kollektivtrafikmyndigheten beslutar om. Uppdraget sker genom tilldelning från Myndigheten till Bolaget och regleras i avtal mellan parterna. Avsikten är att bolaget skall leverera en kvalitativ och kostnadseffektiv kollektivtrafiktill gagn för länets resenärer, samt ligga i framkant vad gäller miljö- och säkerhetsarbetet. Bolaget skall utgöra landstingets samlade busskompetens till stöd för utvecklingen av kollektivtrafiken i länet.

BOLAGET SKA SÄRSKILT ANSVARA FÖR:

Bolaget har ett uppdrag att tillsammans med de verksamheter landstinget bedriver eller finansierar verka för att främja kollektivtrafiken och utföra busslinjetrafik i länet. Detta skall göras i nära samarbete med Kollektivtrafikmyndigheten och länets kommuner. Bolaget skall i första hand prioritera länets busslinjetrafik.

VERKSAMHETSMÅL

Inom ramen för Bolagets ändamål skall Bolaget ha fastlagda verksamhetsmål i linje med Landstingets övergripande mål:

- 1. kundnöjdhet,*
- 2. personal,*
- 3. ekonomi,*
- 4. miljö,*

5. säkerhet.

I avtal med Kollektivtrafikmyndigheten regleras övriga verksamhetsmål. Målen skall löpande följas upp och resultatet redovisas i Bolagets årsredovisning.

EKONOMISKA MÅL

Verksamheten i Bolaget ska bedrivas med en soliditet och vinstmarginal som säkerställer Bolagets utveckling på lång sikt. Ägaren förväntar sig en skälig avkastning på satsat kapital och att Bolaget har en soliditet på minst 20 % över tiden (satsat kapital = anskaffningsvärde för aktierna 32,5 mkr).

Resultatkrav och andra ekonomiska krav på Bolaget fastställs årligen av ägaren. Målen skall löpande följas upp och resultatet redovisas i Bolagets årsredovisning.

Vi har i vår granskning ej funnit några avvikelser avseende det ovan beskrivna. Se 4.4 Affärsplan. Soliditet per 2016-12-31 uppgår till 27,5 %.

Vi har inte erhållit eventuella nya ägardirektiv avseende ägarförändringen.

4.4 Affärsplan

Affärsplanen som godkändes på styrelsemöte i november 2016 kvarstår. Ingen uppdatering har skett under året. Planen gäller för år 2017-2019.

Affärsplanen beskriver bolagets verksamhet, syfte och affärsidé, vision, värderingar, ledarskap, nuläge, målområden, framgångsfaktorer och aktiviteter, rapportering samt organisation. Nuläget är uppdelat på styrkor, svagheter, möjligheter och hot. Affärsplanen är upprättad i enlighet med ägardirektiven.

Affärsplanen är kopplad till den årliga aktivitetslistan. Bolaget arbetar ständigt med aktiviteterna på aktivitetslistan. Uppföljningar görs vid styrelsemötena.

Följande målområden tas upp med respektive mått:

Budget 2017 och affärsplan för år 2017-2019 godkändes för AB Västerås Lokaltrafik på styrelsemöte 2016-11-21.

Målområden i affärsplanen följs upp löpande.

Bolaget har enligt vår bedömning ett ändamålsenligt och fungerande strategiarbete och ett genomarbetat och dokumenterat strategidokument.

5. Granskning av verksamhetens ekonomiska resultat, effektivitet och kvalitet

5.1 Ekonomiskt resultat

Årets resultat efter finansiella poster uppgår till tkr 10 182 (14 890 tkr). Vi bedömer att resultatet är i överensstämmelse med ägardirektiven.

5.2 Nyckeltal/jämförelsetal

Tillämpas uppföljning av strategiskt viktig information för verksamheten genom nyckeltal såväl över tiden som jämförelse med andra företag.

Bolaget jämför sig löpande med nyckeltal avseende resandeutvecklingen och bolaget följer även löpande upp NKI vilket vi i vår granskning av styrelseprotokoll noterat.

Se även stycket 4.4 ovan.

5.3 Budget och flerårsprognos

Finns rutiner för upprättande av budget och prognoser med uppföljningar? Är säkerheten i budget och prognoser tillfredsställande?

Bolaget gör budget årsvis. Budget för 2017 har fastställts på styrelsemöte den 11 november 2016. Bolaget följer löpande upp budget mot utfall. Genomgång sker löpande på styrelsemötena.

Substansgranskning av resultaträkningen samt granskning av bolagets budgetuppföljning har skett. Avvikelserna mot budget har kontrollerats och bedöms vara rimliga.

Vi har inte noterat att styrelsen har fastställt någon budget för 2018. Detta med anledning av den förändrade ägarbilden samt att verksamheten utökas med kollektivtrafiken i Örebro län.

5.4 Kundtillfredsställelse och kvalitet

Finns rutiner för information till/kommunikation med kunder. Finns av styrelsen fastställda mätbara mål för kundtillfredsställelse och policy för kvalitetsarbete, är dessa kända i organisationen och sker mätning av måluppfyllelse?

Se dokumentation om Affärsplan, 4.4 ovan. Ligger högt i mätning som sker av branschföreningen.

6. Granskning av intern kontroll

6.1 Organisation och bokföring

Finns av styrelsen fastställd beskrivning av organisationen (organisationsplan/organisationsschema) med övergripande beskrivning av ansvar och befogenheter? Är budget och redovisning uppbyggd så att uppföljning sker på olika ansvarsnivåer?

Är företaget organiserat så att ett rimligt mått av ansvar har förts ut i organisationen?

Granskning har inriktats på att kartlägga om företagsledningen har tillfredsställande kontroll av bolagets organisation och rutiner för att säkerställa:

- att bolaget har en riktig och fullständig redovisning
- att bolagets resurser disponeras enligt företagsledningens intentioner.

Under året har vi genomfört en fördjupade granskning av den interna kontrollen avseende bland annat, skatter och avgifter, investeringar, intäkter, inköp, finanshantering och bolagets representation.

Syftet med årets granskning har varit att, kontrollera och verifiera att de övervakande kontroller som identifierats är i drift och anses tillfredsställande samt att inga väsentliga förändringar har skett avseende bolagets rutiner och interna kontroll.

Granskningen av bokföring och bokföringsmaterial har främst inriktats på följande granskningsmål:

- Kontroll att verifikationerna uppfyller bokföringslagens 5 kap.
- Kontroll att samtliga verifikationer införes i grundbokföringen vid rätt tidpunkt, med rätt belopp, med rätt kontering och endast en gång.
- Kontroll att verifikationskedjan är fullständig.
- Kontroll att verifikationer är korrekt attesterade och att bokföringsmaterialet förvaras på ett betryggande sätt.

Granskningen har påvisat god ordning i den löpande bokföringen. Verifikationerna är av tillfredsställande kvalitet, granskade konteringar anses korrekta samt att attesteringar sker i enlighet med attestinstruktion.

6.2 Attestinstruktion/delegationsordning

Finns ändamålsenlig attestinstruktion/delegationsordning?

Kontroll av attester har gjorts på leverantörsfakturor under året. Vi har inget att anmärka utifrån denna granskning.

Granskningen medförde inga iakttagelser.

6.3 Styrelsens uppgifter och arbetsordning

Är av styrelsen beslutad arbetsordning, VD-instruktion och rapportinstruktion ändamålsenliga och avpassade till företagets behov och förutsättningar.

Vi har i vår granskning inte påträffat någon arbetsordning för styrelse och VD-instruktion. Vi rekommenderar att detta till nästa år upprättas och fastställs på ett styrelsemöte.

6.4 Skatter och avgifter

Granskning av bolagets rutiner avseende redovisning och betalning av arbetsgivaravgifter, personalens källskatt, mervärdesskatt samt F-skatt.

Under året har vi granskat bolagets rutiner avseende redovisning och betalning av arbetsgivaravgifter, personalens källskatt, mervärdesskatt samt F-skatt.

Vår granskning har ej föranlett några kommentarer och vi bedömer att bolagets rutiner och redovisning för skatter och avgifter fungerar tillfredsställande.

6.5 Investeringar och materiella anläggningstillgångar

Granskning för att kontrollera och säkerställa att bolagets rutiner och hantering kring investeringar i materiella anläggningstillgångar sker med en tillfredsställande kontroll, riktighet och att endast aktiverbara kostnader balanseras.

Under året har en uppföljande internkontrollgranskning skett för att kontrollera och säkerställa att bolagets rutiner och hantering kring investeringar fortsatt sker med en tillfredsställande kontroll, riktighet och att endast aktiverbara kostnader balanseras samt att inte resultaträkningen belastas med kostnader som enligt god redovisningssed borde aktiveras.

Granskning har skett genom substanskontroll av aktiverade poster under 2017 mot underlag samt kontroll av att rätt värden har lagts in i redovisningen och i anläggningsregistret. Substansgranskningens tyngdpunkt har varit bolagets investeringar i vagnparken.

Granskningen har inte medfört några kommentarer.

6.6 Löner

Granskning för att kontrollera och säkerställa att bolagets rutiner och hantering kring löneredovisningen sker med en tillfredsställande kontroll och riktighet.

Under året har en uppföljande internkontrollgranskning skett för att kontrollera och säkerställa att bolagets rutiner och hantering kring löner fortsatt sker med en tillfredsställande kontroll och riktighet. Vi har granskat bolagets rutin för lön samt bolagets kontroller. Bolagets kontroller har testats genom stickprov.

Vår granskning av attesterade tidrapporter har föranlett en notering avseende att en tidrapport i mars ej attesterats. Vår rekommendation är att se över attestrutinen gällande tidrapporter och frånvarorapporteringar till nästa år. För övrigt har vi inte noterat något anmärkningsvärt.

Rutiner och kontrollmoment är oförändrade jämfört med föregående år.

6.7 Intäkter och kundfordringar

Granskning för att kontrollera och säkerställa att bolagets rutiner och hantering kring intäktsredovisningen och kundfordringarna sker med en tillfredsställande kontroll och riktighet.

Under året har en uppföljande internkontrollgranskning skett för att kontrollera och säkerställa att bolagets rutiner och hantering kring intäktsredovisningen och kundfordringarna fortsatt sker med en tillfredsställande kontroll och riktighet.

Verifiering har skett av bolagets rutiner och redovisning genom substansgranskning samt analytisk kontroll av intäktsposter. Vår bedömning är att rutinen i allt väsentligt fungerar väl.

Utifrån utförd granskning är vår bedömning att risken för väsentliga fel är begränsad.

6.8 Inköp och leverantörsfakturor

Granskning för att kontrollera och säkerställa att bolagets rutiner och hantering kring inköpsredovisningen och leverantörsskulder sker med en tillfredsställande kontroll och riktighet för att samtliga skulder skall medtagas och till korrekta värden.

Under året har en uppföljande internkontrollgranskning skett för att kontrollera och säkerställa att bolagets rutiner och hantering kring inköpsredovisningen och leverantörsskulder fortsatt sker med en tillfredsställande kontroll och riktighet för att samtliga skulder skall medtagas och till korrekta värden.

Rutinen avseende leverantörsfakturor fungerar tillfredsställande och är ändamålsenlig.

6.9 Representation och sponsring

Granskning av bolagets interna kontroll och redovisning avseende representation och sponsring.

Under året har vi granskat bolagets interna kontroll och redovisning avseende representation och sponsring. Vår granskning föranleder inga kommentarer.

Bolagets externa representationskostnad för året uppgår till ca 8 tkr (21tkr). Kostnaden bedöms inte vara betydande i förhållande till bolagets storlek.

Rutinerna fungerar enligt vår mening tillfredsställande.

6.10 IT - Säkerhet

I vår granskning ingår att bedöma om bolagets IT – säkerhet är tillfredsställande

Under året har vi följt upp tidigare års revision av generella IT-kontroller kring t.ex. backuphantering och fysisk säkerhet i datahall.

Vi bedömer bolagets IT-säkerhet som fortsatt god.

6.11 Försäkringar

I vår granskning ingår att bedöma om bolagets försäkringsskydd är tillfredsställande.

Det har inte framkommit något som tyder på att bolagets försäkringsskydd är undermåligt.

6.12 Slutgiltig bedömning

Vår bedömning är att bolagets interna kontroll är god.

7. Offentlighetsprincipen, offentlig upphandling m m

7.1 Offentlig upphandling

Finns en upphandlingspolicy och uppfyller den kraven enligt LOU eller tillförsäkras på annat sätt att LOU följs?

Bolaget har en fungerande rutin för upphandling.

Ur ett LOU perspektiv är det viktigt att förhålla sig till vissa synpunkter:

- Upphandlade kontrakt får inte ändras utan att det genomförs en ny upphandling. Med undantag för särskilda bestämmelser om ändringar av avtal under avtalstiden. Detta gäller även för kompletterande beställningar.
- Med ovan ståndpunkt skall det finnas ett tydligt syfte med att man inte med enkelhet kan lägga till uppdrag i efterhand i en genomförd upphandling. Detta då det kan ha påverkat vilka leverantörer som lämnade anbud om det framgått att arbetet omfattade mer än uppdraget.

Vi har i årets granskning inte noterat några brister avseende bolagens efterlevnad av Lagen om offentlig upphandling (LOU).

8. Övrigt

8.1 Svealandstrafiken – delägt bolag 2018

Den 1 januari 2018 sålde Region Västmanland 50% av aktierna till Region Örebro län. I samband med denna ägarförändring så tecknades ett aktieägaravtal och på en ny bolagsstämma så valdes en ny styrelse och ytterligare en lekmannarevisor samt att bolagsordningen ändrades och ett nytt ägardirektiv beslutades.

Dessa förändringar påverkar inte våra bedömningar i vår granskning för 2017.

9. Sammanfattning

De sammanfattande synpunkterna för 2017 är att vi inte har någon anledning till anmärkning mot huruvida bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig. Vi har inte heller någon synpunkt på bolagets agerande i förhållande till det kommunala ändamålet med verksamheten.

Med anledning av ägarförändringen så framhåller vi vikten av att bolaget framåtriktat håller en hög nivå på särredovisning och transparens i den ekonomiska redovisningen och rapporteringen. Vi rekommenderar även att bolaget inför 2018, i särskild rapport, beskriver sin måluppfyllelse utifrån ägarnas uppdrag i bolagsordning och ägardirektiv.

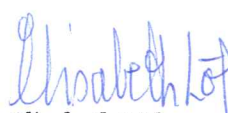
Vi avlämnar därför en granskningsrapport utan anmärkningar.

Västerås den 26 mars 2018

Anders Larsson

Av fullmäktige i Region Örebro län
utsedd lekmannarevisor
fr o m 26 februari 2018

Elisabeth Löf

Av fullmäktige i Region Västmanland
utsedd lekmannarevisor

Biträde:

Ellinor Wallin
PwC

Svealandstrafiken AB
Org nr 556555-3350

Årsredovisning för räkenskapsåret 2017

Styrelsen och verkställande direktören avger följande årsredovisning.

Innehåll	Sida
- förvaltningsberättelse	2
- resultaträkning	7
- balansräkning	8
- kassaflödesanalys	10
- noter	11

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Allmänt

Svealandstrafiken AB (f.d. AB Västerås Lokaltrafik) har under året 2017 bedrivit linjetrafik med buss inom Västmanlands län samt skolskjutstrafik med buss inom länet. Linjetrafiken utfördes på entreprenad åt Region Västmanland, som är trafik huvudman för kollektivtrafiken i Västmanland.

Svealandstrafiken AB ägdes 2017 av Region Västmanland.

Förhållandet mellan Svealandstrafiken AB och Region Västmanland regleras i ägardirektiv och avtal.

Region Västmanland och Region Örebro län nådde under senhösten 2017 en överenskommelse om att gemensamt äga Svealandstrafiken AB till 50 % var från 1 januari 2018. Syftet från Region Örebro län är att få högre kvalitet på den utförda kollektivtrafiken. Bolaget ska från hösten 2019 bedriva den linjetrafik med buss som utgår från depåerna i Örebro och Odensbacken. Detta innebär en fördubbling av verksamheten jämfört med den trafik vi bedriver i Västmanlands län.

Under hösten 2017 har det arbetats intensivt med förberedelser inför den större verksamhetsomfattningen:

- Uppdaterade ägardirektiv.
- Namnbyte från AB Västerås Lokaltrafik till Svealandstrafiken AB.
- Etablering av samarbetsformer med Region Örebro län.
- Planering inför den ändrade verksamhetsomfattningen och åtgärder för uppkomna konsekvenser inom bl.a. organisation, bemanning, ekonomisystem, lokalförsörjning, trafikavtal och vagnpark.

Svealandstrafiken AB har upprättat en Hållbarhetsredovisning för 2017 vilken är bilagd denna årsredovisning.

Trafik

Svealandstrafiken AB utför huvuddelen av linjetrafiken i länet och stadstrafiken i Västerås, Fagersta, Sala och Köping. Dessutom körs Flexlinjen i Västerås.

Större händelser under året:

- Beslut om att Region Örebro köper 50 % av aktierna i Svealandstrafiken AB samt att trafiken som körs från Örebro och Odensbacken tilldelas Svealandstrafiken från hösten 2019.
- Utökad trafik under rusningstid morgon och eftermiddag på linjerna Surahammar - Västerås, Hallstahammar - Västerås samt Sala - Västerås. Ny linjetrafik till Ängsö under sommarmånaderna.
- Svealandstrafiken AB har anställt 31 nya förare under 2017 främst för stadstrafiken i Västerås,

varav 11 har genomgått vår interna körskola.

- Upphandling av 7 st elbussar för Flextrafiken samt 32 st ledbussar för stadstrafik påbörjad.
- Trafikledningen har förstärkts numerärt för att möta dagens krav på beredskap. Resursverksamheten med syfte att stötta förare och kunder under framförallt kvällar och nätter har permanentats.
- Svealandstrafiken AB deltar aktivt i Västerås Stads projekt "Framtidens Kollektivtrafik" där bla elbussfrågan utreds.
- Under året har Svealandstrafiken AB använt sitt ramavtal med de olika bussoperatörerna, till viss del för befintlig trafik men till största delen för ny skoltrafik. Under 2017 användes ca 70 bussar i olika grad för detta ändamål.
- Implementering av nytt kamerasystem i bussarna har fortgått under året.

Total vagnkilometerproduktion i linjetrafik i 1000-tal vkm redovisas nedan.

År	Länstrafik	Tätortstrafik	Totalt
2015	6.472	6.427	12.899
2016	6.707	6.442	13.149
2017	6.437	6.805	13.242

Kundbemötande

Svealandstrafiken AB ligger topp tre vad gäller kundbemötande i Svensk Kollektivtrafiks mätningar av stadstrafik.

Svealandstrafiken AB har under 2017 haft 0,041 (0,028) % negativa kundsynpunkter, detta mäts månadsvis i förhållande till antal resor. Under 2017 har Svealandstrafiken AB ställt in 0,36 (0,27) % av de planerade turerna.

Personal

Personalomsättningen medförde att 40 (53) anställda slutade under året. Totalt anställdes under året 53 (74) personer. Övriga uppgifter om löner, ersättningar och antal anställda återfinns i not 4.

Under året har Svealandstrafiken AB fortsatt sin utveckling av organisationen med huvudfokus på ledarskap, ansvar, samarbete och delegering.

Kontinuerliga utbildningsinsatser har utförts under året bl.a inom området Yrkeskompetensbevis.

Svealandstrafiken AB bedriver körskola i egen regi där syftet är att säkerställa framtida rekryteringsbehov. Utfallet har varit mycket positivt.

Vår årliga medarbetarundersökning, med fokus på arbetsinnehåll, arbetskamrater och ledning, visar att 80 (81) % av medarbetarna är nöjda. Vilket är i linje med årets mål som var 80 (80) %.

✍

Fordon

Svealandstrafiken AB:s vagnpark omfattade vid årets slut 193 fordon uppdelade enligt nedan.

	2017	2016	2015
Linjebussar	165	165	164
Övriga fordon	<u>28</u>	<u>27</u>	<u>26</u>
Summa	193	192	190

Svealandstrafiken AB har planerat för att påbörja implementering av elbussar de närmaste åren för Västerås stadstrafik.

Linjebussarnas medelålder är 7,0 år (6,0 år).

Säkerhet

Under 2017 gick 76 (73) % av våra fordon genom besiktningen utan anmärkning. Målet för året var 82 (82) %.

Miljö

Svealandstrafiken AB har idag 77 stadsbussar, 88 st bussar för regions/förortstrafik och 6 flexlinjebussar som drivs av biogas. Planerna är att fortsätta konvertering mot en allt större andel fossilfri vagnpark.

Andelen linjebussar som drivs med biogas är idag 91 (91) % vilket följer vår plan.

Svealandstrafiken AB har idag infrastruktur för biogastankning inom samtliga depåområden: Västerås, Sala, Köping och Fagersta.

Under 2017 har körningarna med bolagets första elbuss i linjetrafik fortsatt (Västerås Stadstrafik). Denna buss har nu körts under flera år med goda erfarenheter.

Svealandstrafiken AB:s verksamhet är anmälningspliktig enligt miljöbalken. Tillståndet avser reparation, tvättning och rengöring av bussar. I huvudsak sker utsläpp till vatten där halten av mineralolja, toxicitet och syreförbrukning mäts och kontrolleras.

✎

Flerårsjämförelse

Bolagets ekonomiska utveckling i sammandrag.

		2017	2016	2015	2014	2013
Nettoomsättning	tkr	464 421	471 805	448 654	400 432	330 523
Resultat efter finansiella poster	tkr	566	14 890	12 365	15 902	3 941
Balansomslutning	tkr	380 858	393 642	373 102	342 082	353 515
Antal anställda	st	517	504	483	485	414
Soliditet	%	28,6	27,5	26,0	25,5	21,2
Avkastning på totalt kapital	%	0,9	4,2	4,2	5,8	2,8
Avkastning på eget kapital	%	0,5	13,7	12,8	18,2	5,3

Nyckeltalsdefinitioner framgår av not 1

Förändring av eget kapital

<u>Bundet eget kapital</u>	<u>2017-12-31</u>	<u>2016-12-31</u>
Aktiekapital:		
Belopp vid årets ingång	7 500	7 500
Belopp vid årets utgång	7 500	7 500
Reservfond:		
Belopp vid årets ingång	1	1
Belopp vid årets utgång	1	1
Summa bundet kapital vid årets utgång	7 501	7 501
<u>Fritt eget kapital</u>		
Summa fritt eget kapital vid årets utgång	0	0

Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

Balanserade vinstmedel	3,45
Årets resultat	<u>0,20</u>
	3,65 kr
Styrelsen och verkställande direktören föreslår att vinstmedlen disponeras så att i ny räkning överförs	<u>3,65 kr</u>

Resultat och ställning

Svealandstrafiken AB har under året uppnått ett positivt resultat på 565 tkr före bokslutsdispositioner och skatt, resultatmålet var 4 000 tkr och nåddes ej helt.

Trafikvolymen är relativt oförändrad jämfört med tidigare år. Intäkterna har däremot minskat något jämfört med tidigare år till följd av att bolaget sänkt priserna, detta gäller såväl stadstrafik som regiontrafik. Kostnadsmassan har kunnat kontrollerats för att uppnå ett positivt resultat.

Resultatet av bolagets verksamhet samt den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets utgång framgår i övrigt av efterföljande resultaträkning och balansräkning med noter.

Resultaträkning	Not	2017	2016
Rörelsens intäkter			
Entreprenadersättningar		453 392	458 925
Beställningstrafik		18	45
Intäkter flexlinjen		6 582	6 633
Övriga rörelseintäkter		4 428	6 202
Summa intäkter m m		464 420	471 805
Rörelsens kostnader	3		
Trafikkostnader	4	-144 900	-145 215
Övriga externa kostnader	5	-40 094	-37 877
Personalkostnader	6	-244 862	-242 878
Avskrivningar		-31 190	-29 347
Summa rörelsens kostnader		-461 046	-455 317
Rörelseresultat		3 374	16 488
Resultat från finansiella investeringar			
Ränteintäkter		1	34
Räntekostnader		-764	-844
Räntekostnader pensionsskuld		-2 046	-788
Summa resultat från finansiella investeringar		-2 809	-1 598
Resultat efter finansiella poster		565	14 890
Bokslutsdispositioner	7	-519	-14 866
Skatt på årets resultat	8	-46	-24
Årets resultat		0	0

R

Balansräkning	Not	2017-12-31	2016-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Byggnader och mark	9	10 343	10 639
Maskiner och inventarier	10	12 487	14 464
Vagnpark	11	202 760	230 308
		<u>225 590</u>	<u>255 411</u>
Summa anläggningstillgångar		<u>225 590</u>	<u>255 411</u>
Omsättningstillgångar			
<u>Varulager</u>		289	588
<u>Kortfristiga fordringar</u>			
Kundfordringar		72 377	44 864
Aktuella skattefordringar		1 262	403
Övriga kortfristiga fordringar		5 115	3 911
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12	3 396	2 438
		<u>82 150</u>	<u>51 616</u>
<u>Kassa och bank</u>		72 829	86 027
Summa omsättningstillgångar		<u>155 268</u>	<u>138 231</u>
Summa tillgångar		<u>380 858</u>	<u>393 642</u>

fr

Balansräkning	Not	2017-12-31	2016-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
<u>Bundet eget kapital</u>			
Aktiekapital (7.500 aktier)		7 500	7 500
Reservfond		1	1
		<u>7 501</u>	<u>7 501</u>
<u>Fritt eget kapital</u>	13		
Balanserad vinst eller förlust		-	-
Årets resultat		-	-
		<u>0</u>	<u>0</u>
Summa eget kapital		<u>7 501</u>	<u>7 501</u>
Obeskattade reserver	14	<u>129 813</u>	<u>129 293</u>
Avsättningar	15		
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser		<u>82 581</u>	<u>86 231</u>
Summa avsättningar		<u>82 581</u>	<u>86 231</u>
Långfristiga skulder			
Övriga skulder till kreditinstitut	16	<u>82 842</u>	<u>95 699</u>
Summa långfristiga skulder	17	<u>82 842</u>	<u>95 699</u>
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		12 857	12 857
Leverantörsskulder		25 183	25 205
Övriga kortfristiga skulder		8 537	8 454
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	<u>31 544</u>	<u>28 402</u>
Summa kortfristiga skulder		<u>78 121</u>	<u>74 918</u>
Summa eget kapital och skulder		<u>380 858</u>	<u>393 642</u>

R

Kassaflödesanalys	2017	2016
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat före finansiella poster	3 374	16 488
Avskrivningar	31 190	29 347
Ökning (+)/Minskning (-) avsättningar	-3 649	247
Realisationsvinst (-)/förlust (+) försäljning		
anläggningstillgångar	-15	-325
Erhållen ränta	1	34
Betald inkomstskatt	-905	1 449
Erlagd ränta	-2 810	-1 632
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	27 186	45 608
Förändringar av rörelsekapital		
Ökning (-)/minskning (+) varulager	299	377
-Ökning (-)/minskning (+) rörelsefordringar	-29 675	-698
-Ökning (+)/minskning (-) rörelseskulder	3 203	7 172
Summa rörelsekapitalförändringar	-26 173	6 851
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 013	52 459
Investeringsverksamheten		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-1 369	-37 483
Sålda materiella anläggningstillgångar	15	325
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 354	-37 158
Finansieringsverksamheten		
Upptagna lån	-	17 116
Amortering av skuld	-12 857	-18 862
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-12 857	-1 746
Årets kassaflöde	-13 198	13 555
Likvida medel vid årets början	86 027	72 471
Likvida medel vid årets slut	72 829	86 026

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Redovisningsprinciper

Svealandstrafiken AB:s årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Års- och koncernredovisning (K3). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar kundfordringar, och övriga fordringar, leverantörsskulder, och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när Svealandstrafiken AB blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt har upphört.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av gällande villkor för skulden. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Leasing

Leasingkostnader innehas via operationella leasingavtal som endast består av förhyrda lokaler på Retortgatan 7 i Västerås.

Intäkter

Svealandstrafiken AB:s intäkter består huvudsakligen av ersättningar för utförd busstrafik. Intäkter som redovisas är hänförliga till utförda tjänsteuppdrag. Tjänsteintäkterna redovisas efter avdrag för moms. För tjänsteuppdrag på löpande räkning redovisas inkomsten som är hänförlig till ett utfört tjänsteuppdrag som intäkt i takt med att arbete utförs.

Avskrivningar på anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet om de beräknas ge företaget framtida ekonomiska fördelar, till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader. I samband med

fastighetsförvärv bedöms om fastigheten väntas ge upphov till framtida kostnader för rivning och återställande av platsen. I sådana fall görs en avsättning och anskaffningsvärdet ökas med samma belopp.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod, vilken årligen prövas. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Bolagets mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar.

Följande avskrivningstider tillämpas:

	Antal år
Bussar i tätortstrafik	5-10
Bussar i länstrafik	7-12,5
Övriga fordon	5
Maskiner och inventarier	3-15
<u>Depåer</u>	
Byggnader	33
Reningsverk	10
Tvättmaskiner, buss	10
Ventilationsaggregat	10
Mediaramper	10

Varulager

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde. Erforderlig reservering har skett för inkuransrisker. Varulagret består av drivmedel.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificerar företaget, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats och har en kortare löptid än tre månader från anskaffningstidpunkten. Förändringar i spärrade medel redovisas i investeringsverksamheten.

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet

Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) i förhållande till balansomslutningen.

Avkastning på totalt kapital

Resultat före avdrag för räntekostnader i förhållande till balansomslutningen.

Avkastning på eget kapital

✕

Resultat efter finansiella poster i förhållande till eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt).

Ägaruppgifter

Bolaget är sedan 2018 01 01 ägt till 50 % av Region Västmanland (f d Västmanlands läns landsting), org nr 2321000-0172, och 50 % av Region Örebro (f d Örebro läns landsting), org nr 232100-0164. Tidigare var bolaget sedan december 2012 helägt av Västmanlands läns landsting, org nr 232100-0172. Innan dess var bolaget ett helägt dotterbolag till Västmanlands Lokaltrafik AB, org nr 556191-4051, med säte i Västerås.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Avsättning av pensioner

Avsättning av pensioner prognostiseras av Kommunernas Pensionsanstalt som för räkenskapsår 2017-01-01 - 2017-12-31, beräknas vara 82 581 tkr.

Slutgiltig beräkning sker vid räkenskapsårets slut varför prognos för 2017 ska anses som en uppskattning.

Bokförd avsättning justeras och stäms av löpande under året efter de prognoser samt slutavräkning Svealandstrafiken AB tillhandahåller av KPA.

Prövning av avskrivningstid för anläggningstillgångar

Svealandstrafiken AB:s materiella anläggningstillgångar bussar, samt maskiner och inventarier upptas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar.

Avskrivningar görs över beräknad nyttjandeperiod till ett bedömt restvärde. Såväl nyttjandeperiod som restvärde prövas varje år.

Om en sådan analys indikerar en förändring av nyttjandeperiod sker justering av denna med extraavskrivningar.

Avskrivningsperioder enligt anläggningsregister per 2017-12-31.

	Antal år
Bussar i tätortstrafik	5-10
Bussar i länstrafik	7-12,5
Maskiner och inventarier	3-15

Not 3 Operationella leasingavtal

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	6 028	5 980

I Svealandstrafiken AB:s redovisning utgörs den operationella leasingen i allt väsentligt av hyrda fastigheter/lokaler. Avtalet om hyra av fastigheten Retortgatan 7, löper till och med 2024-12-31, med möjlighet att säga upp avtalet skriftlig 9 månader innan uppsägningsdatum. I annat fall är kontraktet för varje gång förlängt med 36 månader. Storleken på de framtida hyreskostnaderna beräknas för hyra av byggnad samt driftskostnader med tillägshyror av anskaffade inventarier, tilläggsdebiteringar sker när anskaffning skett.

Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas
avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:

Förfaller till betalning inom ett år	6 028	5 980
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år	23 920	23 920
Förfaller till betalning senare än fem år	12 248	17 940
	<u>42 196</u>	<u>47 840</u>

Not 4 Trafikkostnader

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Drivmedel	53 314	54 213
Vägtrafikskatter och föräkringar	3 460	4 339
Reparation vagnpark	31 940	28 602
Ersättning Underentreprenörer	55 993	57 102
Övriga trafikkostnader	194	959
	<u>144 901</u>	<u>145 215</u>

Not 5 Övriga externa kostnader

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Lokalhyra	6 322	6 220
Fastighetskostnader	17 427	16 630
Övriga externa kostnader	16 343	15 027
	<u>40 092</u>	<u>37 877</u>

Ersättning till revisorerna

PwC

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Revisionsuppdraget	145	129
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget		
Skatterådgivning		
Övriga tjänster	38	78
Summa	<u>183</u>	<u>207</u>

R

Not 6 Medelantal anställda, löner, andra ersättningar och sociala avgifter

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Medelantalet anställda, med fördelning på kvinnor och män har uppgått till		
Kvinnor		
<u>Depå</u>		
Västerås	82	84
Köping	11	10
Fagersta	5	5
Sala	7	6
Summa	<u>105</u>	<u>105</u>
Män		
<u>Depå</u>		
Västerås	325	320
Köping	28	24
Fagersta	24	23
Sala	23	20
Summa	<u>400</u>	<u>387</u>
 Totalt	 <u>505</u>	 <u>492</u>
 Löner och ersättningar har uppgått till		
Styrelsen och verkställande direktören	1 506	1 460
Övriga anställda	173 650	168 996
Löner och ersättningar	<u>175 156</u>	<u>170 456</u>
 Sociala avgifter enligt lag och avtal	 54 111	 51 173
Pensionskostnader	11 424	17 222
Övriga personalkostnader	4 171	4 029
Sociala avgifter och pensionskostnader	<u>69 706</u>	<u>72 424</u>
 Totala löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader	 <u>244 862</u>	 <u>242 880</u>

2017

2016

Bolagets utestående pensionsförpliktelser till styrelse och VD uppgår till 5 438 tkr (5 669 tkr).

Med VD har avtal träffats om avgångsvederlag om 12 månadslöner vid uppsägning från bolagets sida.

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2017		2016	
	Antal på balansdagen	varav män	Antal på balansdagen	varav män
Styrelseledamöter	10	60 %	7	71 %
Verkställande direktör och andra ledande befattningshavare	1	100 %	1	100 %

Sjukfrånvaro

	2017	2016
Total sjukfrånvaro	7,1 %	8,0 %
- långtidssjukfrånvaro	2,8 %	3,2 %
- sjukfrånvaro för män	5,6 %	6,4 %
- sjukfrånvaro för kvinnor	13,0 %	14,9 %
- anställda - 29 år	10,2 %	10,4 %
- anställda 30 - 49 år	7,3 %	8,6 %
- anställda 50 år -	6,4 %	7,3 %

R

Not 7 Bokslutsdispositioner

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	-519	-14 866
Summa	-519	-14 866

Not 8 Skatt på årets resultat

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Skatt på årets resultat	<u>46</u>	<u>24</u>
Redovisat resultat före skatt	46	24
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (22%)	10	5
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	36	19
Redovisad skattekostnad	<u>46</u>	<u>24</u>

Not 9 Byggnader och mark

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Ingående anskaffningsvärde	<u>11 876</u>	<u>11 876</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	11 876	11 876
Ingående avskrivningar	-1 236	-940
Årets avskrivningar	<u>-297</u>	<u>-297</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 533	-1 237
Utgående restvärde enligt plan	<u>10 343</u>	<u>10 639</u>

Not 10 Maskiner och inventarier

	<u>2017-12-31</u>	<u>2016-12-31</u>
Ingående anskaffningsvärden	25 472	22 774
Årets förändringar		
-Inköp	242	2 698
Avyttringar och utrangeringar	-370	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	25 344	25 472
Ingående avskrivningar	-11 008	-8 918
Årets förändringar		
-Försäljningar och utrangeringar	370	-
-Avskrivningar	-2 218	-2 091
Utgående ackumulerade avskrivningar	-12 856	-11 009
Utgående restvärde enligt plan	<u>12 488</u>	<u>14 463</u>

Not 11 Vagnpark

	<u>2017-12-31</u>	<u>2016-12-31</u>
Ingående anskaffningsvärden	490 373	479 038
Årets förändringar		
-Inköp	1 127	34 786
-Försäljningar och utrangeringar	-299	-23 451
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	491 201	490 373
Ingående avskrivningar	-260 065	-256 556
Årets förändringar		
-Försäljningar och utrangeringar	299	23 451
-Avskrivningar	-28 675	-26 960
Utgående ackumulerade avskrivningar	-288 441	-260 065
Utgående restvärde enligt plan	<u>202 760</u>	<u>230 308</u>

1

Not 12 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	<u>2017-12-31</u>	<u>2016-12-31</u>
Förutbetalda kostnader lokalhyra	1 466	1 521
Övriga poster	1 929	917
	<u>3 395</u>	<u>2 438</u>

Not 13 Förslag till disposition av resultatet

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel:		
Årets vinst	0,20	0,19
Balanserade vinstmedel	3,45	3,26
	<u>3,65</u>	<u>3,45</u>
Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras så att i ny räkning överförs	3,65	3,45

Not 14 Obeskattade reserver

	<u>2017-12-31</u>	<u>2016-12-31</u>
Ingående ackumulerade avskrivningar utöver plan		
Vagnpark, maskiner och inventarier	129 293	114 427
Förändring avskrivning utöver plan	519	14 866
	<u>129 812</u>	<u>129 293</u>

Summa

Not 15 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Kapitalvärde av pensionsåtaganden enligt slutlig beräkning av Kommunernas Pensionsanstalt (KPA)	82 581	86 231
Summa	<u>82 581</u>	<u>86 231</u>

Den individuella delen av pensionsåtagandet utbetalas året efter intjänandeåret

Not 16 Långfristiga skulder

	<u>2017-12-31</u>	<u>2016-12-31</u>
Långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen:		
Skulder till kreditinstitut	31 413	44 270
Summa	<u>31 413</u>	<u>44 270</u>

Not 17 Ställda säkerheter

	<u>2017-12-31</u>	<u>2016-12-31</u>
Tillgångar belastade med äganderättsförbehåll (bussar)	50 767	57 757
Summa	<u>50 767</u>	<u>57 757</u>

Not 18 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	<u>2017-12-31</u>	<u>2016-12-31</u>
Löneskulder	3 015	3 263
Semesterlöneskulder	11 952	11 875
Upplupna sociala avgifter	4 701	4 480
Övriga skulder	11 877	8 784
Summa	<u>31 545</u>	<u>28 402</u>

Not 19 Händelser efter balansdagen

Region Västmanland och Region Örebro län nådde under sensvåren 2017 en överenskommelse om att gemensamt äga Svealandstrafiken AB till 50 % var från 1 januari 2018. Syftet från Region Örebro län är att få högre kvalitet på den utförda kollektivtrafiken. Bolaget ska från hösten 2019 bedriva den linjetrafik med buss som utgår från depåerna i Örebro och Odensbacken. Detta innebär en fördubbling av verksamheten jämfört med den trafik vi bedriver i Västmanlands län.

Under hösten 2017 har det arbetats intensivt med förberedelser inför den större verksamhetsomfattningen:

- Uppdaterade ägardirektiv.
- Namnbyte från AB Västerås Lokaltrafik till Svealandstrafiken AB.
- Etablering av samarbetsformer med Region Örebro län.
- Planering inför den ändrade verksamhetsomfattningen och åtgärder för uppkomna

konsekvenser inom bl.a. organisation, bemanning, ekonomisystem, lokalförsörjning, trafikavtal och vagnpark.

Under 2018 kommer förberedelserna, enligt ovan, för den stora verksamhetsomfattningsökningen att fortgå. Mer konkreta instanser för bl.a. bemanning och fordonsanskaffning kommer genomföras under kommande år. Det arbetet fortgår även över nästa årsskifte, dvs in på år 2019.

Under 2018 kommer det arbetas fram en ny grafisk profil och logotype med anledning av bolagets namnbyte.

Från februari 2018 övergår ett antal medarbetare med verksamhetsövergång till Svealandstrafiken AB från Region Örebro Län. Bolaget får från det datumet ansvaret för trafipplanering, tidtabell, i Region Örebro Län. Detta medför att Svealandstrafiken AB under våren 2018 kommer etablera kontor i Örebro.

Resultat- och balansräkningen kommer att föreläggas årsstämman 2018-05-02 för fastställelse.

Västerås 2018-02-19

Kenneth Holmstedt
Ordförande

Staffan Brav

Elisabeth Andreasson

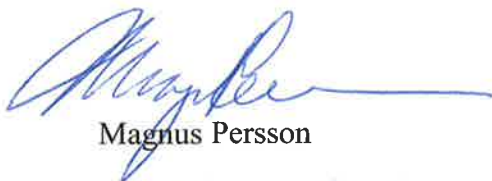
Charlotte Wäreborn

Per-Olov Ståhle
Per-Olov Ståhle

Peter Liss
Verkställande direktör

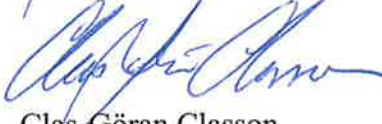
Magnus Persson

Gun-Britt Alnefelt

Maria Åkesson

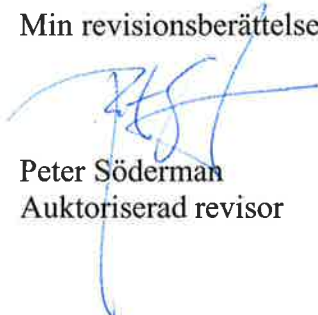

Clas-Göran Classon

Mikael Tonér

Min revisionsberättelse har lämnats 2018-03-06.

Peter Söderman
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Svealandstrafiken AB, org.nr 556555-3350

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Svealandstrafiken AB för år 2017.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Svealandstrafiken ABs finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till Svealandstrafiken AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av mitt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Svealandstrafiken AB för år 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till Svealandstrafiken AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

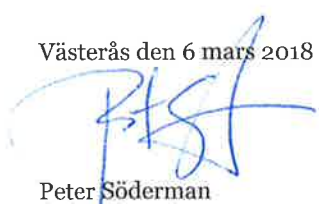
- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av mitt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Västerås den 6 mars 2018

Peter Söderman
Auktoriserad revisor

VD OCH HÅLLBARHETSCHEFEN HAR ORDET

Vi är stolta över att idag få presentera resultatet av vårt långsiktiga arbete i vår första hållbarhetsrapport. Tillsammans med den ekonomiska redovisningen ger detta en helhetsbild av bolaget och de resultat vi uppnått genom stort engagemang och långsiktigt målmedvetet arbete. Vi inspireras av att fortsätta driva utvecklingen av ett hållbart och starkt bolag i en framtidsbransch.

Vår leverans av kollektiva bussresor bidrar till samhällsnyttan. Under 2016 gick vi över till en helt fossilfri bussflotta för att minimera vår miljöpåverkan. Vi fortsätter det systematiska arbetet för att få ännu mer nöjda kunder, ännu stoltare medarbetare och ägare. Som offentligt ägt bolag är det viktigt att vi framöver behåller och vidareutvecklar vår höga nivå av affärsetik och är ständigt aktsamma om samhällets resurser.

För Svealandstrafiken AB, Västerås 30 januari 2018

Peter Liss
VD

Marie Brattström
Hållbarhetschef

Västerås 2018-03-06

Peter Söderman
Auktoriserad revisor

INNEHÅLL

VD och Hållbarhetschefen har ordet	1
Det här är Svealandstrafiken AB	3
Miljö	6
Sociala och medarbetarfrågor	11
Mänskliga rättigheter	18
Anti-korruption	21
Sammanställning indikatorer	24

DET HÄR ÄR SVEALANDSTRAFIKEN AB VÅR AFFÄRSMODELL, VISION, STRATEGI ETC.

Kollektivtrafik är en samhällsnyttig funktion som skapar möjligheter för människor att resa till och från arbete, utbildning, fritidsaktiviteter och service. Dessutom skapar kollektivtrafiken nytta för samhället, bland annat genom att vidga arbetsmarknadsregionerna och minska klimatutsläppen.

Svealandstrafiken AB (f.d. AB Västerås Lokaltrafik) utför den linjelagda kollektivtrafiken med buss i Västmanland, samt den av de västmanländska kommunerna delegerade skoltrafiken. Vi gör detta i egen regi eller via en av de total underentreprenörerna vi har ramavtal med. Vi finns representerade i Västerås, Fagersta, Köping och Sala. Vår affärsidé tar fasta på den viktiga samhällsfunktionen som kollektivtrafiken utgör. 2013 gjordes en stor trafikomläggning inom stadstrafiken i Västerås som innebar en fördubbling av vår trafik.

Vårt samhällsuppdrag är att starkt bidra till att skapa en attraktiv kollektivtrafik så att människorna i vår region får en enklare och bättre vardag – enkelt, tryggt och miljövänligt. Därför är vårt affärsområde att vara den regionala ledaren inom kollektivtrafik med buss och därmed förenlig verksamhet. Vi ska ge våra kunder resor och service av högsta klass och skapa bestående värden för våra aktieägare. Det gör vi genom att kontinuerligt utveckla våra medarbetare och vår verksamhet. Våra affärsområden driver gemensamt mot vår vision; Vi är bäst på det vi gör – och vi levererar. För att säkerställa att vi arbetar mot vår vision, är strategi och mål framtagna. Målen följs upp månadsvis.

Vi är ett helägt dotterbolag till Region Västmanland. Under året har Region Västmanland och Region Örebro län ingått ett avtal som innebär att Region Västmanland säljer 50 % av aktierna till Region Örebro län. Affären realiserar 1 januari 2018 vilket innebär att vårt uppdrag framöver utökas. Från hösten 2019 ska vi leverera den stads- och regiontrafik som utgår från Örebro och Odensbacken som utförs som linjelagd kollektivtrafik med buss. I samband med utvidgningen beräknas verksamheten fördubblas från dagens ca 550 anställda och ca 190 bussar. Vi har under andra halvan av året samarbetat med regionerna samt deras kollektivtrafikmyndigheter för att förbereda den utvidgade verksamheten. För att bättre spegla vårt geografiska verksamhetsområde byter vi bolagsnamn från AB Västerås Lokaltrafik till Svealandstrafiken AB.

Hållbarhet har länge varit en naturlig del av vår verksamhet. Våra värderingar säkerställer att vi aktivt och framgångsrikt tar ansvar och driver verksamheten på ett värdeskapande sätt för våra kunder, aktieägare, leverantörer, partners, anställda och samhället vi verkar i. Idag kan vi till exempel se resultatet av vårt långsiktiga arbete på att vi har 22 % kvinnor jämfört med 14 % i branschen. Detta beror till stor del på att vi sedan 2012 driver en egen körskola. Vi började med biogasdrivna fordon 2004 och har idag 91 % biogasbussar. Till övriga bussar använder vi fossilfri diesel och uppnår därmed uppdragsgivarens målprogram om att ha fossilfri kollektivtrafik 2030 i god tid. Genom våra avtal med underentreprenörer utnyttjas samhällets samlade bussflotta på ett mer optimalt sätt.

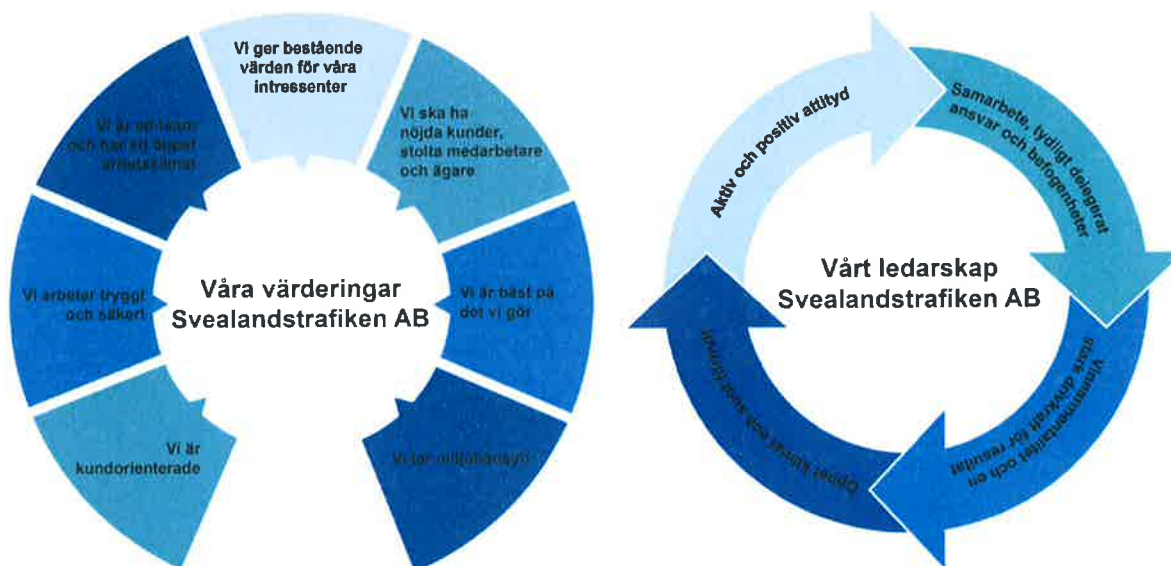

Illustration – Våra värderingar och ledarskap

Svealandstrafiken AB har en hög ambition om att vara ledande inom branschen tack vare vår miljöfokusering, tillgänglighet, effektivitet, kvalitet, prestanda samt vår förmåga att ligga i framkant och ständigt utvecklas. Därför har vi nu tagit nästa steg i vårt hållbarhetsarbete. I februari blev vår hållbarhetschef en del av ledningsgruppen för att kunna driva hållbarhetsfrågorna strategiskt och med helhetssyn för verksamheten. En viktig del av detta har varit att ta fram vår första hållbarhetsrapport, vilket lägger grunden för att ta ett strategiskt grepp kring hållbarhetsfrågorna och att fortsatt fördjupa arbetet.

SVEALANDSTRAFIKEN AB:S VÄSENTLIGA FRÅGOR

För att bedriva ett relevant och värdeskapande hållbarhetsarbete och rapportera om väsentliga frågor, genomförde vi under året en väsentlighetsanalys. Baserat på vår intressentmodell genomfördes intervjuer med både interna och externa intressenter, protokoll och undersökningar som reflekterar olika intressenters syn på verksamheten analyserades och policys, affärsplan och andra styrande dokument studerades. Dessutom genomfördes en jämförande studie av vad andra aktörer i branschen kommunicerar som sina väsentliga frågor, för att säkerställa att vi tar branschgemensamma utmaningar och möjligheter i beaktande.

Med väsentlighetsanalysen har vi nu tydliga fokusområden som vägleder vårt fortsatta arbete. I arbetet med att identifiera våra väsentliga frågor har vi konstaterat att vi har flera relevanta styrdokument inom hållbarhetsområdet såsom policys inom områdena miljö, arbetsmiljö, jämställdhet, sociala medier och sekretess. Vi har även en förarhandbok som fungerar som ett viktigt styrande dokument gällande hur förare ska agera inom olika områden. I samband med att vi nu tar ett helhetsgrepp kring våra hållbarhetsfrågor avser vi att se över och vidareutveckla vårt policyramverk under 2018.

Handwritten signature

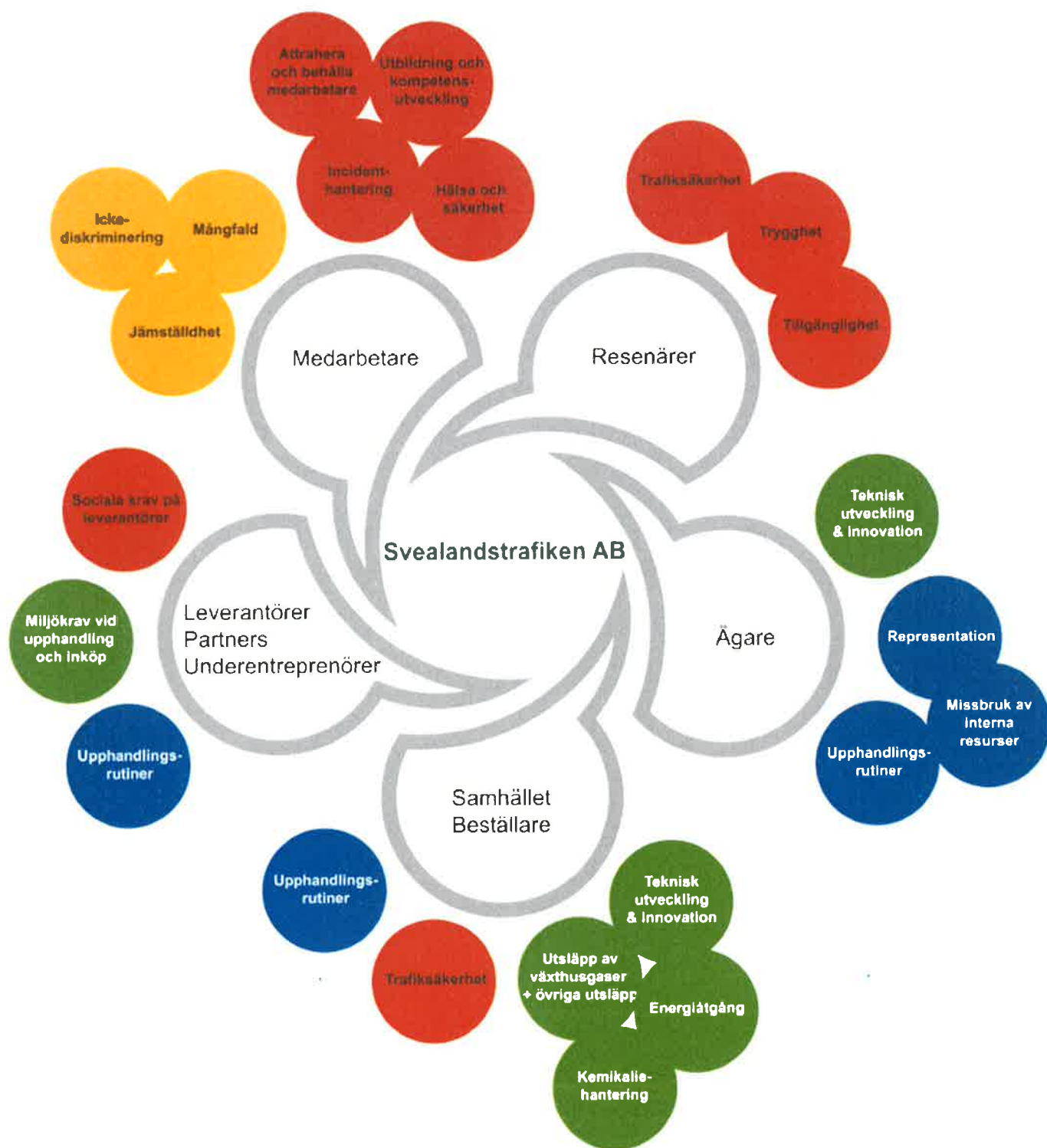

Illustration – Vår omvärld och de väsentliga aspekter som identifierats i dialog med intressenterna

MILJÖ

VÅRT ARBETSSÄTT INOM MILJÖ

Vårt samhälle ställer höga krav på mobilitet, vilket har gett upphov till ett ökat resande. Resandet är dock oftast inget mål i sig, utan ett medel för att kunna utföra en aktivitet. Eftersom all trafik stör miljön och förbrukar resurser behöver resandet ske så effektivt och miljövänligt som möjligt.

Vår största miljöpåverkan är kopplad till vilket drivmedel vi använder och vilka utsläpp vår trafik skapar. Vi strävar efter att våra fordon och vår resursplanering ska ha lägsta möjliga miljöpåverkan. Redan 2004 började vi driva våra bussar med biogas. Utbyggnad av infrastrukturen har skett stegvis, depå för depå. Sedan 2015 tankar vi biogas på alla våra depåer. Fordonsparken har anpassats efter hand som tankningsmöjligheter har etablerats i länet. I anslutning till våra bussdepåer har leverantören även installerat en publik tankstation. Under första halvåret 2016 ersatte vi traditionell diesel med fossilfri diesel (HVO) som drivmedel för de fordon som är dieseldrivna.

STYRNING AV VERKSAMHETEN

Vi verkar för en så låg miljöpåverkan som möjligt vid planering av trafik, reparation och underhåll av fordon inklusive tvätt, rengöring, fordonsuppställning samt verkstads-, skötselhalls- och fastighetsdrift. Vår miljöpolicy som gavs ut 2004 och senast reviderades 2013 styr inom detta område. Policyn kommer uppdateras under 2018.

För att hantera våra väsentliga frågor har vi centrala roller som har ett sakområdesansvar för hela organisationen. Hållbarhetschefen har fastighetschefen, tekniska chefen, logistikchefen, och upphandlingschefen till sin hjälp. Vår fastighetschef är miljöansvarig och följer löpande upp energianvändning och mängden avfall producerat i verksamheten. Tekniska chefens ansvarsområde rymmer teknisk utveckling och innovation samt uppföljning av utsläpp från fordon. Logistikchefen är kemikalieansvarig och avgör vad som släpps in i produktionen. Upphandlingschefen ställer hållbarhetskrav vid upphandling samt säkrar uppföljning av samarbeten, upphandling och inköp.

Vår verksamhet är anmälningspliktig enligt miljöbalken. Tillståndet avser reparation, tvättning och rengöring av bussar. I huvudsak sker utsläpp till vatten där halten av mineralolja, toxicitet och syreförbrukning mäts och kontrolleras.

DET HÄR ÄR VÅRA VÄSENTLIGA FRÅGOR

För att ligga i framkant inom branschen är det ytterst viktigt för oss att jobba med ständig förbättring via teknisk utveckling och innovation. Vi har ett nära samarbete med våra leverantörer där vi i samråd utvecklar våra fordon och ser över förbättringsmöjligheter. Detta arbete bidrar till att minska våra utsläpp av växthusgaser samt övriga utsläpp till vatten och luft. Det är även högst väsentligt att vi ställer höga miljökrav vid upphandling och inköp för att miljöfokus ska genomsyra alla delar av verksamheten samt för att driva på en utveckling inom branschen. Noggrannhet gällande vilka material vi använder i verksamheten samt hur dessa hanteras och sorteras är avgörande för att minimera vår verksamhets negativa påverkan på miljön.

Illustration – Våra väsentliga frågor inom miljöområdet

RISKER INOM MILJÖ OCH ÅTGÄRDER FÖR ATT MINSKA DESSA

Inom vår bransch föreligger flertalet miljörisker kopplat till utsläpp, föroreningar och kemikaliehantering. Vi hanterar dessa genom att sträva efter en fordonsflotta som är oberoende av fossila bränslen, renar avfallsvatten för att förhindra föroreningar till Mälaren och arbetar för att minimera vår kemikalieanvändning.

Den kommande utvidgningen med verksamhet i Örebro län medför att våra inköpsmängder blir förändrade och fler inköp blir föremål för upphandling. För att minimera risken för inköp som ej är i linje med våra miljökrav har vi under året beslutat att stärka vår organisation inom området upphandling och avtal. Det möjliggör även att vi i högre grad kan fokusera på uppföljning av miljökrav efter upphandling av varor och tjänster.

Att minska kemikalieanvändningen är utmanande eftersom miljömärkta alternativ inte alltid finns. Vi arbetar systematiskt enligt substitutionsprincipen och använder Kemikalieinspektionens PRIO-lista för att välja effektiva kemikalier med minsta möjliga påverkan på miljö och arbetsmiljö.

ÅRET SOM GÅTT

Teknisk utveckling & Innovation

Under åren har vi byggt upp en branschunik teknisk kompetens inom biogas- och eldrift. Vi har under året kravställt tre fordonsupphandlingar – två för biogasbussar i stads-/regiontrafik och en för eldrivna flexbussar. Arbetet med kravspecifikationerna för biogasbussar har medfört ytterligare detaljeringsgrad jämfört med tidigare. Kravspecifikationen för eldrivna flexbussar är nyutvecklad eftersom det blir ett nytt fordonsslag i vår vagnpark.

A

Inför utvidgningen av vår verksamhet till Örebro län har vi arbetat med ett tydligt mål – standardiserade bussmodeller som ska kunna trafikera båda trafikområdena Västmanlands län och Örebro län. Arbetet har varit lyckosamt och är infört i våra kravspecifikationer för de tre standardbussmodellerna stadsbuss normalvagn, stadsbuss ledvagn samt regionbuss. Det återstår dock mycket arbete med att så långt möjligt likrikta de fordonssystem som ska installeras i bussarna.

Vi samverkar med Västerås Stad, Region Västmanland, Mälarenergi, Vafab Miljö och Mälardalens Brand och Räddningsförbund (MBRF) i fyra projekt – Framtidens kollektivtrafik, Framkomlighet, Elbussar och Depåfrågan. Syftet är att delta i samhällsutvecklingen och bidra med branschspecifik kunskap om kollektivtrafik med buss. Vi samarbetar även med Blekinge Tekniska Högskola kring Elbussar [indikator M1.1]. Vår hållbarhetschef blev under året invald i styrelsen för det hållbara nätverket Förbundet Agenda 21 i Västmanland. Vi samarbetar även med Biogasakademin för att visa på biogasens fördelar.

Vår fordonspark är till 100 % fossilfri och består av 91 % biogasbussar [indikator M3.1]. Jämfört med 2016 har andelen sjunkit något med anledning av att vi behövt sätta in fler dieselbussar p.g.a. att årets upphandling av biogasbussar avbrutits. Dieselbussarna drivs av fossilfri biodiesel (HVO).

Diagram Indikator M3.1 Andel av fordon som drivs med fossilfritt bränsle

Miljökrav vid samarbeten, upphandling och inköp

Vi har under året fastställt en inköps- och upphandlingspolicy för att säkerställa att inköp och upphandling utförs affärsmässigt och i enlighet med gällande lagstiftning samt bolagets riktlinjer. Syftet är även att upphandlingar och inköp ska utföras med en för bolaget god långsiktigt hållbar totalekonomi samt med beaktande av bolagets miljöpolicy. Vi har under året ställt kvalificeringskrav inom miljöområdet i 10 st. upphandlingar [indikator M2.1].

Vi har förstärkt vår organisation inom uppföljning av avtal för att i framtiden kunna säkra att ställda krav uppfylls. Vi har också påbörjat utvecklingen av ett samarbete med våra underentreprenörer för att öka deras andel av fossilfria fordon.

15

Utsläpp av växthusgaser samt övriga utsläpp

Inom arbetet med att helt utesluta fossila bränslen har vi under året påbörjat två upphandlingar av biogasbussar. Den första upphandlingens syftade till att kunna fasa ut våra sista dieselbussar i Västmanlands län. Upphandlingen avbröts eftersom inga godtagbara anbud kom in. Den andra upphandlingen omfattar bussbehovet för trafikstarten i Örebro län samt det behov som den första upphandlingen skulle täcka. Upphandlingen är inte slutförd vid upprättandet av denna rapport.

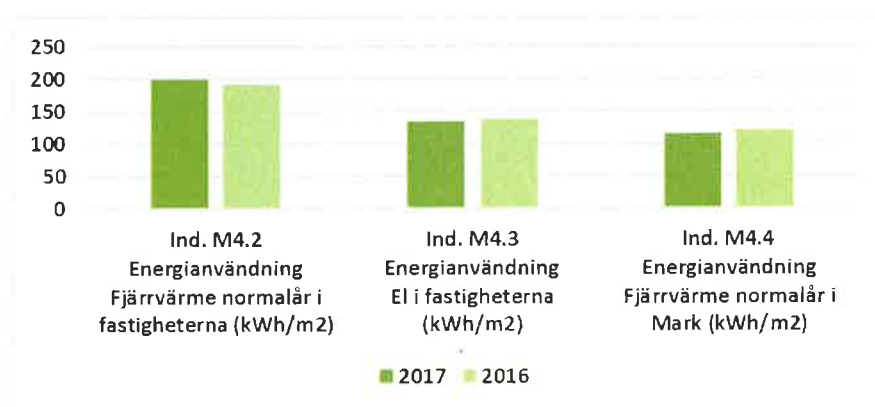
Vi följer noga vilka CO₂-utsläpp våra fordon bidrar med. Under 2017 uppgick dessa till 0,203 kg/km jämfört med 0,207 kg/km under 2016 [indikator M3.2].

Vårt miljötillstånd innebär att vi löpande analyserar våra vattenprover och resultatet rapporteras till kommunens miljö- och hälsoskyddsförvaltning.

Energianvändning

Vi har under året genomfört en energikartläggning och infört ett underhållssystem för fastigheter. Energikartläggningen visar att vår energiprestanda är god vilket beror på att vi arbetar löpande med förbättrande fastighetsåtgärder. Med hjälp av underhållssystemet har vi skapat underhållsplaner och ett systematiskt arbetssätt kring rondering, felanmälan och myndighetsbesiktningar.

Årets sammanställning av energiförbrukning visar en svag uppgång till 5336 MWh el/fjärrvärme (5285 MWh år 2016) [indikator M4.1] vilken vi analyserat och funnit att orsaken är reglersystemet för en värmeinstallation på en av våra depåer. Åtgärds paket är under framtagning för att korrigera den tekniska installationen. Energianvändningen för fjärrvärme i fastigheter, el i fastigheter och fjärrvärme i mark redovisas i diagram nedan [indikator M4.2-M4.4].

Årets sammanställning av energianvändning i fordon visar att fordonen överlag blir alltmer energisnåla [enligt tabell nedan, indikator M4.5-M4.7].

Energianvändning (kWh/km)	2017	2016
Ind. M4.5 Summa alla fordon	8,98	9,09
Ind. M4.6 Kollektivtrafik	8,18	8,34
Ind. M4.7 Servicefordon	0,80	0,74

Materialanvändning i verksamheten

Vår kemikaliehantering fungerar bra, men vi behöver förenkla vår administration kring det systematiska arbetet med kemikalierna. Vi har börjat utreda vilken typ av datorstöd vi behöver. Av de kemikalier vi förbrukar är 45 % miljömärkta [indikator M5.1].

Vi sorterar vårt produktionsavfall [enligt tabell nedan, indikator M5.2]. Under 2017 var 98 % av vårt avfall återanvändningsbart, vilket är samma nivå som 2016.

Ind. M5.2 Mängd avfall (ton) per avfallskategori 2017	Deponi	Återanvändning	Totalsumma
⇒ Användning i huvudsak som bränsle eller i övrigt för energiproduktion		56,9	56,9
Blandat avfall		9,3	9,3
Brännbart avfall, näringsliv		38,9	38,9
Oljeavfall, fast, osorterat, emb		0,6	0,6
Papper, sekretess		0,2	0,2
Träavfall obehandlat, omålat		7,9	7,9
Användning i huvudsak som bränsle eller i övrigt för energiproduktion/Återvinning eller			
⇒ tillvaratagning av metall och metallföreningar		0,6	0,6
Förpackningar, tömda ej rengjorda, FG		0,6	0,6
Användning i huvudsak som bränsle eller i övrigt för energiproduktion/Återvinning eller			
⇒ tillvaratagning av metall och metallföreningar/Omraffinering eller annan återanvändning av olja		2,1	2,1
Olje-, och bränslefilter, emb		2,1	2,1
⇒ Deponering på marken eller ovanpå marken, såsom en avstjälningsplats	11,3		11,3
Deponi, utsorterat	11,0		11,0
Filter ventilation	0,3		0,3
⇒ Förbränning på marken	0,3		0,3
Aerosoler, brandfarliga	0,3		0,3
⇒ Omraffinering eller annan återanvändning av olja		201,5	201,5
Oljehaltigtvatten, tank		184,8	184,8
Spillolja, 0 - 10 % vatten		16,7	16,7
⇒ Återvinning eller tillvaratagning av metall och metallföreningar		52,6	52,6
Blandskrot		37,3	37,3
Blybatterier, syra		9,4	9,4
Elektronik, blandat		0,7	0,7
Kabel, Telekabel		0,1	0,1
Lysrör		0,1	0,1
Maskinskrot		4,9	4,9
Återvinning eller tillvaratagning av organiska substanser som inte används som lösningsmedel,			
⇒ inkl. kompostering och andra biologiska behandlingsmetoder		7,0	7,0
Papper, kontor		3,7	3,7
Wellpapp, löst		3,3	3,3
Återvinning eller tillvaratagning av organiska substanser som inte används som			
⇒ lösningsmedel/Deponering på marken eller ovanpå marken		206,7	206,7
Oljehaltigt slam		206,7	206,7
Totalsumma	11,6	527,4	539,0

SOCIALA OCH MEDARBETARFRÅGOR

VÅRT ARBETSSÄTT INOM SOCIALA OCH MEDARBETARFRÅGOR

I vårt ledarskap är vi tydliga med att vi är varandras arbetsmiljö och att våra medarbetare är vår främsta resurs. Jämställdhet och likabehandling är en viktig del av en trygg och hälsosam arbetsmiljö. Vi arbetar för en ökad mångfald av arbetstagare. Vi erbjuder samma förutsättningar för alla anställda oavsett deras kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Vi har nolltolerans mot kränkande särbehandling och vi är stolta över våra många nationaliteter och kulturer.

Inom branschen ställs krav på personlig yrkeskompetensutbildning (YKB) för att få utföra persontransport med buss. Vi utför denna utbildning i egen regi. Kursplanen godkänns av Transportstyrelsen och i planen framgår tydligt att kvaliteten på förarens tjänster är av betydelse för företagets anseende. Det innebär att våra förare kontinuerligt vidareutbildas i kundbemötande, miljökörning, konflikthantering, kör- och vilotider, HLR, brand, kost och hälsa. Genom vår egen körskola utbildar vi förare som är anställda under utbildningstiden om 12 veckor. Via antagningsprocessen styr vi för att öka våra mångfalds- och jämlikhetstal.

I stort sett alla medarbetare har individuella löner och vi har tecknade kollektivavtal. Bland våra medarbetare ses en stor mångfald och, i förhållande till branschen i övrigt, en hög jämlikhet. De flesta av våra medarbetares arbetsdag innebär ensamarbete och skiftgående. Vi fokuserar på att erbjuda rastlokaler för avkoppling, träning och samvaro. Att genomföra medarbetarundersökningar är ett sätt för oss att fånga upp förbättringsförslag och synpunkter.

Vårt friskvårdsarbete stimulerar och uppmuntrar för att skapa bättre förutsättningar för medarbetare att främja sin egen hälsa. Anpassnings- och rehabiliteringsarbetet görs tidigt och aktivt samt är målinriktat. Målet är att sjukfrånvaron ska minskas. Vi ger våra medarbetare tillgång till massagestolar, gym, friskvårdsbidrag och betalar anmälningsavgiften för deltagande i motionslopp. Vi förespråkar också en aktiv fritid genom t ex poängsamlingstävlingar vid utförda fysiska aktiviteter.

STYRNING AV VERKSAMHETEN

Vi värnar människors säkerhet, hälsa och välbefinnande, nu och i framtiden. En säker och hälsosam arbetsmiljö är en viktig strategisk fråga som integreras i allt vi gör. Därför arbetar vi aktivt för att förebygga skador och ohälsa. Vår arbetsplats ska upplevas utvecklande och stimulerande för alla medarbetare. Vår arbetsmiljöpolicy som styr inom detta område gavs ut 2004 och reviderades senast 2013. Arbetsmiljöpolicyen kommer uppdateras under 2018. Vår jämställdhetspolicy gavs ut 2004 och är uppdaterad till likabehandlingspolicy, senast reviderad 2017. Likabehandlingspolicyen styr inom området jämställdhet. Också denna kommer uppdateras under 2018.

Vi lägger stor vikt på ett systematiskt arbetsmiljöarbete där vi löpande utvärderar och förbättrar våra insatser. Detta görs i nära samarbete med ledning, medarbetare, skyddsorganisation och företagshälsovård. Lagstiftning och partsöverenskommelser är minimikrav. Det ligger i vårt intresse att upprätthålla högre standard än detta och vi säkerställer att alla chefer och medarbetare har den kunskap och de resurser som krävs för att ta arbetsmiljöhänsyn i handling och beslut.

Strategiskt styrs sociala och medarbetarfrågor av personalchefen. Det operativa ansvaret för arbetsmiljö följer vår arbetsmiljödelegering från VD genom linjen till linjecheferna som ansvarar för arbetsmiljön för de direktrapporterande medarbetarna.

Under året har vi tydliggjort produktionsansvaret. Det innebär att trafikchefens uppdrag utökats från att omfatta förare till att omfatta förare, fordon, verkstad och servicehall. Förändringen har medfört en genomlysning av arbetssätt och rutiner vilka även har börjat förändras för att tydliggöra ansvar och effektivisera verksamheten. I trafikchefens större uppdrag ingår trafiksäkerhet som en viktig del av de sociala och medarbetarfrågorna.

I samband med att verksamheten växer och utvecklas så delas den tidigare rollen Personal- och Ekonomichef upp i två separata roller. Personalchefens roll är att vara en specialistfunktion för att stötta linjecheferna och att etablera ett tydligare strategiskt perspektiv på personalfrågorna. Ekonomichefen får en renodlad ekonomiroll.

VÅRA VÄSENTLIGA FRÅGOR

Eftersom vi ser våra medarbetare som vår främsta resurs är det avgörande för vår verksamhet att vi lyckas attrahera och behålla kompetens. Våra medarbetare är vårt ansikte utåt och vi anser att motiverade och involverade medarbetare bidrar till ett starkt varumärke och positivt kundbemötande. För att uppnå detta arbetar vi med utbildning och kompetensutveckling samt strävar efter att vara en jämställd arbetsgivare som speglar samhället i stort. Då vår verksamhet är exponerad för risker i trafiken är ett aktivt och förebyggande arbete inom hälsa och säkerhet en grundförutsättning för att vara en attraktiv och trygg arbetsplats.

Illustration – Våra väsentliga frågor inom området sociala och medarbetarfrågor

RISKER INOM SOCIALA OCH MEDARBETARFRÅGOR OCH ÅTGÄRDER FÖR ATT MINSKA DESSA

Vi är en medarbetarintensiv verksamhet där förmågan att attrahera och behålla kompetenta medarbetare utgör ett riskområde. Vi mäter därför årligen nöjdheten hos medarbetarna bland förare och i verkstad/servicehall. Att lyckas främja en hälsosam och säker arbetsmiljö är avgörande för att behålla och attrahera medarbetare. Det finns även en risk för att vi inte tar tillvara på den potential som finns på arbetsmarknaden om vi inte bedriver en verksamhet där vi behandlar varandra med respekt. Vi hanterar den risken genom att ta hänsyn till mångfald och jämställdhet vid rekrytering samt genom att arbeta för att vara en arbetsplats där alla känner sig välkomna.

ÅRET SOM GÅTT

Attrahera och behålla medarbetare

Vi har deltagit i rekryteringsmässan i Västerås med fokus på att attrahera förare och verkstadsmedarbetare. Vi deltog även i Tunga trafikens dag som anordnades på fordonsgymnasiet i Västerås samt Branschdagen i Fagersta för att påverka ungdomar att välja tungmekaniker som utbildning.

Under året har vi provat att effektivisera rekryteringsprocessen i samband med rekryteringen av sommarvikarier och antagningen av två kullar till körskolan. Försöken har fallit väl ut och är nu inarbetat i ordinarie arbetssätt.

Kommunikation och dialog är en nyckelfråga för att attrahera och behålla medarbetare. Vi har därför börjat ge ut ett nyhetsbrev för att kunna informera om företagshändelser. Nyhetsbrevet distribueras till samtliga medarbetare. Årets medarbetarundersökning visar att 8 av 10 medarbetare i grupperna förare, verkstad och servicehall trivs mycket bra hos oss [indikator S1.1].

Vår personalomsättning är ett mått på trivseln hos våra medarbetare [se tabell nedan, indikator S1.2]. För att bedriva ett mer strategiskt arbete kring att attrahera och behålla medarbetare behöver vi ha mer detaljerad information kring bl.a. orsak till att medarbetare väljer att börja/sluta liksom ålderskategori, kön, placeringsort etc. samt information om den interna personalomsättningen. Vi ser över våra systemstöd för att få mer information att bearbeta.

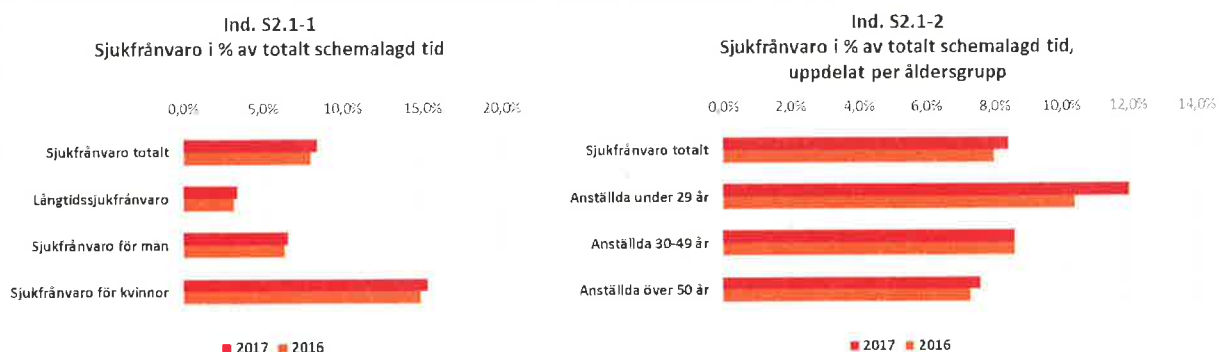
Ind. S1.2 Personalomsättning (antal)	2017	2016
Börjat	53,0	74,0
Slutat	40,0	53,0

Genom ett samarbete med Västerås Stads arbetsform Daglig Verksamhet drivs caféverksamhet i den byggnad där vi har huvudkontoret. Närområdet erbjuder få hälsosamma alternativ och samarbetet gör att vi kan erbjuda våra medarbetare nyttigare mellanmål till självkostnadspris.

Hälsa & Säkerhet för medarbetare

Vi arbetar proaktivt med att gå igenom våra sjuktal för att hitta åtgärder som kan minska sjukfrånvaron. Under året har vi sett över arbetstiderna för att minska antalet svängande skift. Vi arbetar löpande med förstadagsintyg för medarbetare som haft 6 sjukanmälningar under de senaste 12 månaderna. Detta sker i samarbete med företagshälsovården. Vi har även en hälsotelefontjänst dit medarbetarna sjukanmäler sig och får råd av en sjuksköterska.

Våra sjuktal ökar i samma takt som i samhället i övrigt, dock ligger vi totalt på en lägre nivå än rikssnittet [se diagram nedan, indikator S2.1-1 och S2.1-2].

Under året har totalt 39 st. fall inträffat av antingen olycksfall, arbetsrelaterad ohälsa eller färdolycka [se tabell nedan, indikator S2.2-S2.4]. Det har 2017 medfört 975 frånvarodagar jämfört med 911 dagar under 2016 [indikator S2.5]. Vi har registrerat 285 st. tillbud under 2017, motsvarande antal under 2016 var 373 st. [indikator S2.6].

I tabell nedan [indikator S2.7] visas förlorad tid i antal dagar per olycksfall, arbetsrelaterad ohälsa och färdolycksfall.

Hälsa och säkerhet för medarbetare	2017	2016	Ind. S2.7 Olycksfrekvens (antal frånvarodagar normalt/antal fall)	2017	2016
Ind. S2.2 Antal olycksfall	31	53	Ind. S2.7-1 Olycksfallsfrekvens	31,2	16,0
Ind. S2.3 Antal fall arbetsrelaterad ohälsa	3	3	Ind. S2.7-2 Arbetsrelaterad ohälsosfallsfrekvens	0,0	21,4
Ind. S2.4 Antal färdolycksfall	5	4	Ind. S2.7-3 Färdolycksfallsfrekvens	1,6	0,3

Vår kontaktperson på Försäkringskassan har under året ersatts med en samordnare som besökt oss för att informera sig om vårt arbetssätt. Utvärderingen resulterade i att vi är ett föredöme för andra företag och vi är inbjudna att föreläsa om vårt arbetssätt vid Försäkringskassans företagsseminarium.

Vid månadsmöten går vi igenom rapporterade tillbud och incidenter för att identifiera systematiska förbättringar som behöver åtgärdas.

Samhällsklimatet hårdnar vilket våra förare märker av i sin vardag. Vi arbetar ständigt med att utveckla rutinerna för hantering av hot och våld vilket förarna under året tagit del av genom YKB-utbildning. Under året har vi även förstärkt säkerheten för förarna genom att öka antalet trafikledare i yttre tjänst. Våra biljettkontrollanter är i grunden förare som vid kontrollanttjänst stödjer sina kollegor och hjälper resenärerna genom att förklara reglerna runt färdbevis. Under 2017 har 152 förare planenligt deltagit i en delkurs av YKB som omfattar säkerhet, under 2016 var det 280 st. [indikator S1.8].

Trafiksäkerhet & incidenthantering

En viktig del av trafiksäkerheten är att hålla fordonsparken välunderhållen och besiktigad. Våra fordon har under året till 76 % godkänts vid det första besiktningstillfället (branschjämförelse 62 %) [indikator S3.1].

Vid händelser i trafiken skriver föraren en incidentrapport och trafikledaren en trafikledarrapport. Dessa sammanställs och utvärderas månadsvis för att hitta förbättringsområden och snabbt kunna genomföra åtgärder. Vi har under 2017 förorsakat 9 st. skador på resenärer/medtrafikanter [indikator S3.2].

Under året har vi tillsatt en roll som Säkerhetsansvarig. Trafikledarna har fått utökade befogenheter att leda om trafik när trafiksituationen så kräver t.ex. vid stenkastning mot bussar. Vi samarbetar med kommunerna och regionen när det gäller trafiksituationen kring t.ex. hållplatsplaceringar.

Jämställdhet

Vår önskan att ha en jämnare könsfördelning styr hur vi rekryterar till körskolan. Målsättningen är att varje kull ska ha 50 % kvinnliga elever. Årets antagning till körskolan resulterade i 27 % kvinnor och 73 % män. Vi har även rekryterat 2018:s första kull, där är förhållandet 67 % kvinnor och 33 % män.

Vi har idag 22 % kvinnor vilket är ett resultat av vårt långsiktiga rekryteringsarbete, för 2016 var det 21 % kvinnliga medarbetare [se tabell nedan, indikator S4.1]. Andel kvinnor i chefspositioner [indikator S4.2] och i styrelsen [indikator S4.3] redovisas i tabell nedan.

Jämställdhet	2017	2016
Ind. S4.1 Andel kvinnor/män totalt bland anställda	22%	21%
Ind. S4.2 Andel kvinnor/män i chefspositioner bland anställda	31%	25%
Ind. S4.3 Andel kvinnor/män bland styrelseledamöter	33%	33%

Vi följer även jämställdheten per depå [se diagram nedan, indikator S4.4].

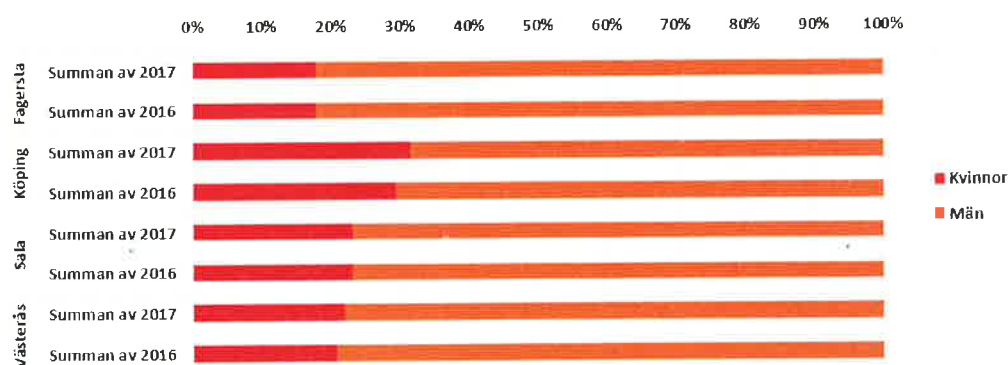

Diagram – Ind. S4.4 Antal anställda uppdelat per depå och kön

Vi har under året uppmärksammat medias fokusering på jämställdhet vilket föranlett att vi utbildat och informerat extra om vår värdegrund. Vi har även initierat arbetet med en visuellblåsarfunktion för att kunna ta emot anonyma anmälningar gällande brott mot vår jämställdhetspolicy. Under året har 3 diskrimineringsincidenter uppmärksamats, fallen har utretts och nödvändiga åtgärder vidtagits [indikator S4.5].

(Handwritten mark)

Utbildning o Kompetensutveckling

Under året har medarbetarna på kontoren vidareutbildats inom sina arbetsområden. Bland annat inom arbetsrätt, lagen om offentlig upphandling, datalagstiftningen GDPR, diarietföreläsning och hållbarhetsredovisning. Verkstads- och fastighetsmedarbetare har vidareutbildats inom sakområden såsom ellära, motorlära, biogasramper och säkra lyft. Förare har vidareutbildats kontinuerligt enligt fastställd YKB-plan. Fler YKB-instruktörer har utbildats för att vi i framtiden ska kunna hantera den allt större förarkåren.

För första året mäter vi samtliga genomförda medarbetarsamtal. Under 2017 har 84 % av medarbetarna haft sitt årliga utvecklingssamtal [indikator S5.1].

Varumärke (trovärdighet, anseende, rykte)

Våra medarbetare är varumärkesbärare och förmedlar företagets värderingar till våra resenärer. Mätningar i den externa kundundersökningen Kollektivtrafikbarometern är ett viktigt mått på hur starkt vårt varumärke är. Varumärke byggs upp under lång tid och vi följer tre frågor: förarnas bemötande, hela och rena bussar samt totalintryck av bolaget [se diagram nedan, indikator S6.1-1, S6.1-2 och S6.1-3]. Motsvarande tal för regiontrafiken i Västmanland är inte statistiskt säkerställt eftersom antalet svarande är för få.

Totalintryck av bolaget Resultat löpande tre år

Diagram – Indikator S6.1-1 Totalintryck av bolaget 2017, 2016, 2015

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

VÅRT ARBETSSÄTT INOM MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Att respektera våra medarbetares mänskliga rättigheter är en självklar del av vår verksamhet. Hur vi arbetar i relation till medarbetarna beskrivs i avsnittet sociala frågor och medarbetarfrågor. I texten nedan har vi fokus på våra externa intressenter.

Kollektivtrafikens samhällsnytta baseras bland annat på att den möjliggör för medborgarna att utföra olika aktiviteter. Det innebär att alla medborgare ska ha samma möjlighet vilket utkristalliserar i frågor om mångfald, tillgänglighet och icke-diskriminering. Vi behöver säkra att vi levererar resor på ett sätt som respekterar de mänskliga rättigheterna. Det omfattar våra medarbetares ageranden likväl som att vi ställer sociala krav på våra leverantörer i våra inköps- och upphandlingsaktiviteter.

Det kollektiva resandet ska vara tillgängligt för alla medborgare. Som ett led i detta är våra bussar utrustade med bland annat akustiska utrop av hållplatser, nigningsfunktion samt ramp för enklare på- och avstigning. Vår stora mångfald och de många språk som talas av våra medarbetare är en stor tillgång i det mångkulturella samhället vi verkar. Det underlättar vid kommunikation med våra resenärer och ur samhällets integrationsbehov visar det att arbetsmöjligheter finns.

För att öka tillgänglighet och trygghet för våra resenärer har Länsstyrelsen godkänt att vi har kameraövervakning i samtliga bussar.

Insamlande av kundsynpunkter och analys av dessa ger viktiga indata till vårt arbete med att ständigt förbättra vår verksamhet. Vi har löpande samverkansmöten med regionen och kommunerna för att se över tillgänglighet och linjedragningar.

STYRNING AV VERKSAMHETEN

I vår förarhandbok utgiven 2016 framgår tydliga riktlinjer för hur förarna ska bemöta resenärerna. Principen är att sträva efter god service och att hjälpa kunden utifrån kundens behov.

Vid rekryteringar av nya medarbetare och speciellt förare bedöms deras servicekänsla. Vi ser extra goda resultat när vi rekryterar från serviceyrken och sedan utbildar dem via vår körskola. Trafikchefen är ansvarig för att alla förare har utbildning inom bemötandeteknik vilket de löpande får via YKB-utbildningen. Vi arbetar aktivt i dialog med förarna i de fall kundsynpunkter kommer in på bemötandet.

I våra upphandlingar ställer vi sociala krav på våra leverantörer. Vi ska verka för en god livsmiljö och en långsiktig hållbar utveckling genom att i möjligaste mån välja varor och tjänster som är miljöanpassade både med avseende på den yttre miljön och på arbetsmiljön samt ta hänsyn till sociala och etiska krav. Upphandlingschefen har det yttersta ansvaret och vi har under året tagit fram en policy som klargör att sociala krav ska utvärderas under upphandlingsskedet och att dessa ska följas upp.

VÅRA VÄSENTLIGA FRÅGOR

Vi bedriver en kollektivtrafik som ska vara tillgänglig och öppen för alla i samhället att ta del av på ett tryggt sätt. Tillgänglighet, mångfald och icke-diskriminering är därför identifierat som de mest väsentliga aspekterna relaterade till hur vi ska lyckas bedriva en inkluderande kollektivtrafik. Att även ställa höga sociala krav på leverantörer är avgörande för att säkerställa att vi inte indirekt bidrar till kränkningar av mänskliga rättigheter.

Illustration – Våra väsentliga frågor inom området mänskliga rättigheter

RISKER INOM MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER OCH ÅTGÄRDER FÖR ATT MINSKA DESSA

Det finns en risk att samhället inte upplevs tryggt och säkert och att medborgarna därför inte vågar genomföra sina bussresor. Det finns även en risk för att resenärer avstår från kollektivtrafiken om resorna inte upplevs trygga och säkra. I vardagen föreligger en risk för att resenärer inte bemöts utifrån sina behov varför vi arbetar kontinuerligt med utbildning och bemötandeteknik.

I leverantörsledet föreligger en risk för att deras arbetsförhållanden ej är i enlighet med mänskliga rättigheter. Vi arbetar med att minimera denna risk genom att ställa krav på att samtliga leverantörer omfattas av kollektivavtal och i dagsläget arbetar vi endast med leverantörer inom EU.

ÅRET SOM GÅTT

Tillgänglighet, icke-diskriminering och mångfald för resenärer

Samtliga förare är utbildade i ett gott bemötande i grund- och vidareutbildningen YKB [indikator R1.1].

Kundsynpunkter på de akustiska utropen i bussarna inkommer löpande. Vi har under året justerat inställningarna för att uppnå nöjdare kunder.

I samarbete med våra underentreprenörer har vi inte registrerat några händelser som föranleder att de ska söka kameratillstånd för sina fordon. Vid möten i länsdelssamråden har inga särskilda frågeställningar uppkommit.

Sociala krav vid samarbeten, upphandling och inköp

Under året har det gjorts en översyn av kravställandet på våra leverantörer och samarbetspartners. Nästa år kommer inköpsprocessen att ses över och förväntas då uppdateras med tydligare sociala krav [indikator R2.1-R2.2].

ANTI-KORRUPTION

VÅRT ARBETSSÄTT INOM ANTI-KORRUPTION

I vårt samhällsuppdrag som offentligt ägt bolag strävar vi efter att hålla en hög affärsetisk standard och bedriva en verksamhet fri från alla typer av jäv, mutor och korruption. För att uppnå detta är det högst väsentligt att samtliga anställda och samarbetspartners känner till våra affärsetiska riktlinjer.

STYRNING AV VERKSAMHETEN

I vår upphandlingspolicy utgiven 2017 framgår att den som företräder bolaget i inköps- och upphandlingssituationer alltid ska uppträda på ett affärsetiskt och opartiskt sätt. Bolaget har en nolltolerans mot mutor och otillåten påverkan när det gäller upphandlingar och medarbetare ska avstå från att delta i upphandling om misstanke om jävssituation finns. Bolagets agerande vid inköp och upphandling ska medverka till en god och långsiktig hållbar totalekonomi genom att alla inköp och upphandlingar ska göras med nyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns. Vi ska även beakta miljö och sociala och etiska krav i syfte att verka för en hållbar utveckling och alla anbudsgivare, anbudssökande och anbud ska behandlas lika.

Vi följer de fem principerna som gäller all offentlig upphandling – icke-diskriminering, likabehandling, proportionalitet, öppenhet/transparens och ömsesidigt erkännande. Våra upphandlingar följer det sedvanliga arbetssättet planering, förfrågningsunderlag, annonsering, sekretess, anbudsöppning, anbudsutvärdering, tilldelning, avtal och uppföljning/utveckling.

Vid leverantörskontakter och extern representation finns tydliga riktlinjer för vad som är acceptabelt till exempel gällande mottagande av gåvor. Då vi har flertalet olika policys och riktlinjer som styr inom detta område avser vi att under 2018 ta fram en policy inom affärsetik samt utbilda medarbetarna inom detta.

Enligt våra riktlinjer ska affärer och förhandlingar ske på ett transparent vis där samtliga upphandlingar granskas och godkänns av upphandlingschef. Personalchefen har det yttersta ansvaret för att medarbetare är informerade om våra riktlinjer samt för att eventuella överträdelser utreds. Vi har även initierat arbetet med en visselblåsarfunktion för att kunna ta emot anonyma anmälningar gällande affärsetiska överträdelser.

VÅRA VÄSENTLIGA FRÅGOR

Vi bedriver en verksamhet som är beroende av nära samarbeten med olika leverantörer och partners, där emellanåt stora inköp görs till följd av upphandling. Vi har tydliga upphandlingsrutiner vid leverantörssamverkan för att inte riskera att någon utnyttjar sin ställning för att uppnå otillbörlig fördel. Vi anser även att tydliga riktlinjer och uppföljning relaterat till extern och intern representation är viktigt för oss, vi vill föregå med gott exempel och värnar om vårt varumärke som pålitlig och transparent aktör.

Illustration – Våra väsentliga frågor inom området anti-korruption

RISKER INOM ANTI-KORRUPTION OCH ÅTGÄRDER FÖR ATT MINSKA DESSA

Som offentligt ägt bolag med ett samhällsuppdrag som innefattar att omsätta skattemedel har vi särskilda förväntningar på oss när det gäller att bedriva vår verksamhet på ett affärsetiskt vis. Vi har därför identifierat mutor och korruption som ett riskområde där eventuella överträdelser mot våra riktlinjer kan komma att skada företagets anseende. En risk för missbruk av interna resurser kan föreligga då vi har medarbetare som i stor utsträckning utför ensamarbete, därför arbetar vi värderingsstyrt och anser det vara mycket viktigt att alla känner till våra riktlinjer.

ÅRET SOM GÅTT

Affärsetik, upphandlingsrutiner och leverantörssamverkan

Dessa väsentligheter handlar huvudsakligen om vår roll som mottagande part i ev. anti-korruptionsfrågor. Inga överträdelser har observerats under året [indikator A1.1].

Av årets 10 större upphandlingar är det 50 % som har ett krav på att affärsetiska regler följs [indikator A1.2]. Detta beror på att den nya kravspecifikationen infördes under året, kraven har inkluderats i samtliga upphandlingar som behandlats efter införandet.

Under året som gått har vi tagit fram en upphandlingspolicy och identifierat att vi behöver förstärka med en policy för affärsetik. Det är viktigt att vi som offentligt ägt bolag säkrar att vi hanterar skattemedel på ett korrekt sätt. Stor vikt läggs vid planering av implementation och utbildning inom området. Affärsetiska regler är även av stor vikt för att tydliggöra hur vi beter oss vid leverantörssamverkan på t.ex. mässor för att säkra vår opartiskhet.

I samverkan med leverantörer lägger vi stor vikt vid transparens och att följa avtalad överenskommelse på ett affärsetiskt sätt.

Den kommande utvidgningen av verksamheten har initierat att vi kommer att behöva hantera fler upphandlingar framöver. Vi har därför förstärkt organisationen och arbetat med vidareutbildning av medarbetare som ett förberedande steg.

js

Extern och intern representation

Dessa väsentligheter handlar huvudsakligen om vår roll som givande part i ev. anti-korrupsionsfrågor.

Via vår attestordning regleras vilka som får avropa varor och tjänster och i den meningen representera bolaget och hur detta hanteras [indikator A2.1]. De som berörs är utbildade och väl medvetna om att vara aktsamma med utgifter för bolagets räkning. Inga överträdelser har observerats under året [indikator A2.2].

SAMMANSTÄLLNING INDIKATORER

	Teknisk utveckling och innovation	2017	2016
M1.1	Antal forsknings/utvecklingsprojekt vi leder/deltar i	5	2
	Miljökrav vid samarbeten, upphandling och inköp	2017	2016
M2.1	% nya avtal/upphandlingar med miljökrav	10	saknas
	Utsläpp av växthusgaser samt övriga utsläpp	2017	2016
M3.1	Andel fordon som drivs med fossilfritt bränsle	100%	95%
M3.2	Totalt utsläpp av CO2 per kilometer (kg)	0,203	0,207
	Energianvändning	2017	2016
M4.1	Total energianvändning i fastigheter i MWh	5336	5285
M4.2	Energianvändning fjärrvärme i fastigheter i kWh/m2	199	192
M4.3	Energianvändning el i fastigheter i kWh/m2	134	138
M4.4	Energianvändning fjärrvärme i mark i kWh/m2	115	121
M4.5	Energianvändning i alla fordon kWh per kilometer	8,98	9,09
M4.6	Energianvändning i kollektivtrafik kWh per kilometer	8,18	8,34
M4.7	Energianvändning i servicefordon kWh per kilometer	0,8	0,74
	Materialanvändning i verksamhet	2017	2016
M5.1	Andel miljömärkta kemikalier (volym)	45%	saknas
M5.2	Mängd avfall producerat per avfallskategori i ton	tabell	tabell
	Attrahera och behålla medarbetare	2017	2016
S1.1	Resultat av medarbetarundersökningar	80%	81%
S1.2	Personalomsättning	tabell	tabell
	Hälsa och säkerhet för medarbetare	2017	2016
S2.1-1	Sjukfrånvaro som % av totalt schemalagd tid	diagram	diagram
S2.1-2	Sjukfrånvaro som % av totalt schemalagd tid, uppdelat per åldersgrupp	diagram	diagram
S2.2	Antal olycksfall	31	53
S2.3	Antal fall arbetsrelaterad ohälsa	3	3
S2.4	Antal färdolycksfall	5	4
S2.5	Antal frånvarodagar beroende på olycksfall, arbetsrelaterad ohälsa eller ohälsa	975	911
S2.6	Antal tillbud	285	373
S2.7	Olycksfrekvens (antal skador som föranleder frånvaro normaliserat till arbetad tid)	tabell	tabell
S2.8	Antal förare som under året genomfört säkerhetsutbildning	152	280
	Trafiksäkerhet och incidenthantering	2017	2016
S3.1	Andel fordon som går igenom besiktning utan anmärkning	76%	73%
S3.2	Antal trafikolyckor med personskada på resenär eller medtrafikant	9 st	saknas
	Jämställdhet	2017	2016
S4.1	Andel kvinnor/män totalt bland anställda	22%	21%
S4.2	Andel kvinnor/män i chefspositioner bland anställda	31%	25%
S4.3	Andel kvinnor/män bland styrelseledamöter	33%	33%
S4.4	Antal anställda uppdelat per depå och kön	diagram	diagram
S4.5	Antal anmälda diskrimineringsfall	3	saknas
	Utbildning och kompetensutveckling	2017	2016
S5.1	Anställda som genomfört årligt utvecklingssamtal med chef under året	84%	saknas
	Varumärke	2017	2016
S6.1	Resultat av kundundersökningar	text	text
	Mångfald, tillgänglighet och icke-diskriminering	2017	2016
R1.1	Andel utbildade i anti-diskrimineringspolicy av totalt antal förare	100%	100%
	Sociala krav vid samarbeten, upphandling & inköp	2017	2016
R2.1	% av nya avtal/upphandlingar med krav på undertecknande av uppförandekod	saknas	saknas
R2.2	% av avtal/leverantörer granskade med avseende på efterlevnad av sociala krav	saknas	saknas
	Affärsetik, upphandlingsrutiner och leverantörssamverkan	2017	2016
A1.1	Totalt antal rapporterade, bekräftade och åtgärdade fall av oegentligheter per typ, samt utfall av dessa	0	saknas
A1.2	% av nya avtal/upphandlingar med inkluderade affärsetiska riktlinjer	50%	saknas
	Extern och intern representation	2017	2016
A2.1	Andel tjänstemän utbildade i riktlinjer kring representation	text	text
A2.2	Antal rapporterade fall av överträdelser mot riktlinjer kring representation	0	text

X

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Svealandstrafiken AB, org.nr 556555-3350

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2017 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Min granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att min granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Jag anser att denna granskning ger mig tillräcklig grund för mitt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Västerås den 6 mars 2018

A blue ink signature, appearing to read 'P. Söderman', written over the name and title.

Peter Söderman
Auktoriserad revisor